Miskolcz, 1899. VIII. évfolyam. 40. sz. Szombat, május 20.

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Széchenyi-utcza 45. WESSELÉNYI és SZELÉNYI nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
RUTTKAY MENYHÉRT.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre 5 frt. Félévre 2·50 frt. Negyedévre 1·25 frt.
Egyes szám ára 7 kr.

Pünkösdi czikk
a mindennapi kenyérről.

Halleluja! Halleluja!

Igy énekelnek a buzgó keresztyének a holnapi szent napon, annak az emlékére, hogy az isten lelke leszállt e földre, azóta itt él és munkál.

A Halleluja szavára fölébred lelkünkben az a naiv, kicsi gyermek, a ki valamikor szent hittel csüggött a vallás bűbájos, édes csodáin.

Vallás mindig lesz, valameddig gyermekek lesznek a világon; és az ember, ha csak nem elvetemült gonosz, mindég megőriz szivében valami gyermekességet. A kinek gyermekkorában az édes anyja imára tette össze kezecskéit — és jaj annak, a kinek nem tette össze az édes anyja soha! — rajta kapja magát, minden hihetetlen volta daczára, hogy eszébe jutnak egy régen el nem mondott imádság egyszerü szavai. Egy imádságé, melyben ég és föld ölelkezik, együtt van a legszebb költészet és a legközönségesebb próza, az ember lelki és testi vágyai. Az az imádság, a mire csak ő tanithatott vala bennünket, a kinek *isteni* vala a lelke és a mellett ember volt egészen. Az az eszme, a mely oly ideális, a mikor az Ur országának eljövetelét kéri és oly naturalista, a mikor ezeket mondja:

— Add meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket . . .

Bizonyára a jó Isten, a ki az Evangelium szerint az ő egyszülött fiával tanittatta az embereket erre az imádságra, meg is akarja adni minden gyarló teremtményének a mindennapi betevő falatját. De nem mondunk hihetetlen dolgot azzal, hogy a jó Istennek soha nem volt még olyan nehéz ezt a kivánságot teljesiteni, mint mostanában. Az emberek összeesküdtek ellene, hogy zavarba hozzák az Ég urát, mint tegyen igazságot a kenyérért harczoló emberek között. Mert hiszen az áldott, termő fejében kifogyhatatlan anyaföld minden fiának megteremné a maga kenyerét. De az a baj, hogy az emberek épen nem felebaráti szeretettel osztoznak rajta. — Hanem egyik még a kalácsot is fényes palotában eszi — fáczánt eszik mellé és pezsgőt iszik rá, a másiknak a büzös kunyhóban is alig jut egy kis száraz kenyér, a fáczánpecsenyéről és a pezsgőről nem is beszélve. A kenyérnélküliek hát lázadoznak a kalácsosok ellen és tüzzel-vassal akarják megrohanni a gyönyörü palotákat és helyet foglalni az ezüsttel, aranynyal megteritett asztalnál és belenyulni a megrakott tálakba véres kézzel — mely a palota hajdani urainak vérétől piros. Vad kenyérharcz készül a világon és a jó Isten bizonyára mély szomoruságot érez mindennek láttára. Mert ime, az emberiség egyrésze igen nagy mohósággal ejtette hatalmába a gazdag föld minden javait, a másik, a nagyobb rész pedig hiába fordul Istenéhez a mindennapi kenyért. Oly nagy lehet a jó Isten keserüsége, hogy nem tud nekik adni a rossz, irigy, kapzsi emberek mián . . .

Ott van a baj, hogy a világ teremtése óta ugy folyt ennek a világnak az egész históriája, hogy e katasztrófának végre is be kelljen állania. Szörnyü háborukat viseltek hatalmas királyok, melyekben a szegény alattvalók vére folyt, élete pusztult. Hagyján a vér és élet; hisz a vér oly olcsó, az élet oly szapora. De az alattvalóktól zsarolták ki e háborukra a *pénzt* is. És a nép mindig jobban és jobban szegényedett e költséges passziók miatt. Kérdem én! vajjon az a törekvés vonul-e végig a világtörténeten, hogy az embereknek minél jobb megélhetést biztositsanak e földön, hogy mindenki minél bővebben megkapja a maga mindennapi kenyerét? Óh nem. *Az emberiség mindig egyes hatalmas urak önző becsvágyának, hatalmi érdekeinek eszköze és áldozata volt.* — Vagy pedig fantomok után nyargalt. Óriás ideálok lelkesitették, melyeket nem tudott elérni máig sem s szégyenletesnek, kicsinyesnek tartotta volna a jólétért, a kenyérért küzdeni. Lám pedig Jézusnak nem derogált bevenni a „Miatyánkba“ a könyörgést a mindennapi kenyérért. Most aztán a rettentő háboruk után, melyek hóditási vágyból, czézárok ambiciója vagy veszekedése miatt, politikai és vallási okok miatt vivattak: az ő legnagyobb háboruja, a kenyérforradalom előtt áll. Mert sem az ő urai, sem ő maga nem gondolkozott azon, hogy mi lesz hát, ha a dolgok igy folynak? Elszegényedünk, nyomorba jutunk, koplalni fogunk és borzalmas lázadásba törünk ki az áldott, az átkozott kenyérért.

*

Ime, itt van a földnek egy kicsi kis pontja, a melyhez valami sajátságos, eltéphetetlen, csodás érzés füz bennünket. Ugy hivják, hogy ***Magyarország.*** Ha a jó Isten erre a földre néz — pedig sokszor ide néz, bizonyára arra a látványra is igen elszomorodik, a mit itt talál. Ebben az országban is, megalapitása óta, szintén igen keveset törődtek a silány kenyérkérdéssel. Diadalmas harczokat vezettek hősei külállamok ellen, egy nagy királya három tengerig vetette az ország határait. Különben pedig a legrémesebb párttusáknak, szörnyü polgárháboruknak örök szinhelye volt ez az ország. Későn, igen későn gondoltak csak arra, hogy az igásbarommak tartott népet föl kell szabaditani. Szabadságát visszaadták, de azért helyzetével igen keveset törődtek. — Adtak nekik jogokat is, — hogy okos férfiakat válaszszon és azoknak igen csinos fizetést adjon, hogy tanácskoznának: mint lehetne küldőik érdekében üdvös törvényeket csinálni. Haj, de csak mandátumot tud adni a képviselőnek; ***kötelességtudást, lelket*** nem, hogy igazán az ő ügyeivel törődjenek. Vitatkoznak ezek az urak évtizedek óta mindenen; közjogi és valláspolitikai dolgokon; csendőrök kardbojtjának a szinén és állami vagy egyházi anyakönyvelésen. És évtizedes vitatkozásuk és törvényalkotásuk eredménye micsoda? Népjólét, elégedettség, boldogság a Fátra, Tátra és Mátra alján? Ime égre sir az országban a nyomor: üresek a kivándorlottak kunyhói és telvék a börtönök olyanokkal, kiket gazemberekké tőn az

Fegyházban kötött harisnyák, női és gyermek fekete és szines Fil de cos harisnyák és napernyők a legnagyobb választékban kaphatók

5—10

GARAI JÓZSEF-nél Miskolcz, Széchenyi-u. 123.

inség; lázong az elégületlenség, fegyverkezik agyarogva a kenyérforradalom, széttépi a templomi lobogót és a háromszinü zászlót a vörös zászló hadserege. Diplomás urak sirnak, iskolázott koldusok könyörögnek, vad szocziálisták fenyegetőznek, hogy *nincs, nincs, nincs meg a mindennapi kenyér!*

Most azt mondják: uj éra lesz. Az uj éra az élet gyakorlati feladatai felé fordul. A *gazdasági problemákat* akarja megoldani. A szociális bajok kutforrásait akarja betömni. Vagyis arról akar gondoskodni, hogy a népnek *kenyere* legyen. Sőt arról is akar gondoskodni, hogy egyesek ne duskálódjanak mások javára a kalácsban és kincsekben, ezt münyelven ugy hivják, hogy az inkompatibilitások rendezése és a viczinálisták megrendszabályozása. Gyönyörü jelszavak mind és mi, akik itt élünk a szegény, rongyos nép között és a nem rongyos, mert adósságból ruházkodó urak közt: mi tudjuk, mily szükség van a megvalósitásukra. Vajjon megvalósitják-e igazán? Vagy ismét csak a jelszavaknál maradunk? Vagy uj jelszavakat dobnak a piaczra? Ismét liberalizmusról vagy reakcióról fog folyni a vita? Az uj éra se arról fog gondoskodni, a miről ebben a szegény, szerencsétlen országban a legelső kötelességük a pusztuló nép földi gondviselésének?

Pünkösd ünnepe a remény diadalának gyönyörü, biztató ünnepe. A tömjénfüsttel, a templomi énekkel, a virágillattal és madárdallal beszáll a szivünkbe a remény és bizalom is az emberiség jobb korában. Hiszen ma szállt le hozzánk a szent lélek, hogy az igazság utjára vezéreljen bennünket. A szent lélek eljövetelét megigérte nekünk Jézus, az igazság istene, az élet istene, a ki a mi testünkből való test volt, értette, érezte a mi bajainkat, erre az imádságra tanitván minket:

— Add meg nekünk a mindennapi kenyerünket . . .

A jó isten meg is adja; de legyenek ebben az emberek is segitségére egy kicsit . . .

Megyei és városi ügyek.

= **Vizsgálat.** Miskolcz város árvaszékének ez évi időszakos vizsgálatát csütörtökön fejezték be dr. *Tarnay* Gyula alispán és *Szepessy* Béla megyei árvaszéki elnök. Előbb az árvaszék ügykezelését vizsgálták meg, mely a nagyobb szigor daczára is kedvező eredménynyel járt, majd a gyámpénztárra került a sor, a melyet szintén rendben talált a vizsgáló bizottság.

= **Német nyelvü katonai átiratok.** Igen sok nehézséget okoznak a közigazgatás menetében a német nyelvü katonai levelezések. A hatóság nyugodtan türte, mintha ez az eljárás szent és sérthetetlen volna. Csanádvármegye tö.vényhatóságát illeti a kezdeményezés dicsérete, mint a mely legutóbb megtartott közigazgatási bizottsági ülésében az alispán inditványára kimondta, hogy a közigazgatási bizottság feliratot terjeszt fel az illetékes miniszterhez, hogy a katonai hatóságok a magyarországi közigazgatási hatóságokkal lehetőleg magyar levelezést folytassanak. Az inditványt egyhangulag elfogadták. Mindezt pedig csak azért emlitjük fel, mert helyesnek tartanók, ha ezen, igazán nem a legépületesebb eljárás orvoslása végett Borsod vármegye is pártolólag csatlakoznék Csongrád vármegye feliratához, vagy esetleg önmaga tenne ily kezdeményező lépést.

= **Megüresedett II-od aljegyzői állás.** A *Pánczél* Béla lemondása folytán megüresedett II-od aljegyzői állás betöltésére a polgármester a következő pályázatot irta ki: *Pályázat.* Miskolcz város tisztikarában lemondás folytán üresedésbe jött másodaljegyzői állás, melynek javadalmazása 700 frt fizetés és 200 frt lakbér-átalány, választás utján be fog töltetni. Az állást elnyerni óhajtókat felhivom, hogy kellően felszerelt kérvényeiket f. hó 31-ik napjáig hozzám terjeszszék be. Miskolcz, 1899. évi május hó 17-ik napjain. *Soltész, polgármester.* — Értesülésünk szerint eddig a pályázók: *Hegyi* Sándor békebirósági tollnok, *Papp* István I. oszt. adótiszt és *Kalas* Imre katonai nyilvántartó.

Sztrájk a diósgyőri vasgyárban.

Lapunk előbbi számában már részletesen közöltük a vasgyári munkások egy része között kiütött sztrájk keletkezését, okait és következményeit.

A mint az ujabban nyert értesüléseinkből megállapithatjuk, a helyzet képe azóta nem igen változott, a mennyiben a hengerde munkába állott munkásai helyett a kikészitő osztály alkalmazottai mondták ki a sztrájkot. A hengerde munkásai — a mint már megirtuk — megkezdték a munkát azon igéret ellenében, hogy az 50%-nyi fizetés levonás ugyanannyi előlegek által fog pótoltatni, a mibe beleegyeztek — egy hétig, miután bizonyosra vehető, hogy az ujabbi 50%-nyi bérfizetés mellett ismét kitör a sztrájk. A baj keletkezésének oka tehát e szerint épen nincs orvosolva. A többiek azonban — még mindig 500—600-an — sztrájkolnak. A munkások deputáczióba mentek a miniszterhez, de mint igen sok munkás előttünk állitotta, *Teutschl* Ferencz gyorvonaton utánuk ment, illetve ily módon való utazás által néhány órával megelőzte őket, hogy előzetesen informálhassa a minisztert. Ugyancsak a munkások állitása szerint a miniszter egy bizottságot küldött ki, hogy tanulmányozza a viszonyokat és orvosolja a bajokat. A bizottság — mint emlitették — csütörtökön este 8 órakor érkezett meg a vasgyárba külön vonaton. Mindenesetre az ujabb idők szelleme, hogy egy kiküldött bizottság közvetlen tapasztalatai és nem csendőr szurony utján intézik el ezt a kérdést. De a mily mértékben el tudjuk ismerni ennek a bizottságnak kiküldetését és eljárását, ép oly érthetetlennek tünik fel előttünk s velünk együtt a közönség egész zömének, hogy a vasgyári intézőség már eddig se tartotta szükségesnek a bizonyitékon alapuló felvilágositást, megnyugtatást, a mi pedig a gyár és városunk között többféle és több rendbeli kontaktusnál fogva, de magára a kényes ügyre való tekintetből is okvetetlenül szükséges lett volna. Várunk is ilyet, ha ugyan a miniszteri küldöttség nem fogja szanálni

TÁRCZA.

Egyre kérlek.

Egyre kérlek, kérve-kérlek,
Tedd meg ezt, ha van Istened:
A siromhoz ne jöjj közel,
Kerüld ki, ha felismered.

A siromhoz ne jöjj közel,
Mert ez a sziv feldobban ott:
Széttépve a szemfödelet,
Koporsót tör lenn a halott.

Széttépve a szemfödelet,
Felszáll hozzád és átölel;
Kisér, követ, mint az árnyék,
Hol szép szemed sugárt lövel...

Kisér, követ, mint az árnyék;
Veled marad ébren-alva . . .
Minek annak feltámadni:
Ki már egyszer meg van halva!!

Soós Lajos.

Tirtl a láthatáron.

Irta: ***Vecsey István.***

Tudvalevő dolog, hogy Pesten, ott künn azon a házak közé ékelt kis területen, mit a rossz nyelvek városligetnek neveznek, — annyi mindenféle mulatság kinálkozik a busuló emberiség szórakoztatására, hogy azt egy iv papirra nem lehet leirni.

Van ott czirkusz, bábszinház (értsd: paprikajancsi) különféle szinházak, körhinta stb. stb. (Láttam egyszer ott egy szerecsen óriást. Később kisült, hogy zsákhordó a dunaparton. És ismertem egy zsákhordót a dunapartról. Később kisült, hogy alvó fakir „Ős Budavárában.“)

Ide kergetett ki engem a napokban a sors csintalan szeszélye. Miután lenyeltem egy korsó sört, felfedező körutra indultam.

Legelső sorban azt fedeztem fel, hogy az óralánczom hiányzik. Annak a jogtalan tulajdonosát bizonyára a vendéglőben kell majd keresnem.

Másodsorban már nem fedezhettem fel semmit, mert valaki a vállamra ütött s igy szólt?

— . . . tszolgája!

— Mi tetszik?? . . .

— Izé . . .

— Nagy sajnálatomra nem szolgálhatok vele!

— A pénz . . .

— Az sincs!!

— Fogja be a száját és hagyjon kibeszélni. A pénz az a valami, a mire az embernek a legnagyobb szüksége van. Ha önnek nincs, azon ne busuljon, majd lesz. Ha életében nem is, de halála után egész bizonyosan.

Megrémültem.

— Állj! Kihez van szerencsém?

Erre az idegen egy másik arra menő urnak a vállára ütött és engem szó nélkül a faképnél hagyott. Nem, nem a képnél, csak a fanál, a melynek időközben neki támaszkodtam. Annyira meg voltam rémülve, hogy az égő szivaromat zsebre dugtam. Kiégette a kabátomat.

Uram bocsáss! Ki lehet ez? Hátha valami tolvaj, fosztogató, vagy épen hasfelmetsző! Eszembe jutott, hogy még az életem sincs biztositva!

Nagyon féltem és azt kivántam, bárha csak valami ismerősömmel találkoznék. Kettőnek egymásba vetett bizalommal (és egymásnak vetett háttal) könnyebb a védekezés.

addigra a bajokat, a miben pedig bizunk, miután a munkások állitása szerint a sztrájkolók felkorbácsolt haragja már odáig haladt, hogy pl. Berg Tivadar hengerdei főmérnök házát valóságos ostrom alá fogták a munkások és bezuzták valamennyi ablakait.

Lapunk zártakor veszszük azt a hirt, hogy *Berg* Tivadar főmérnök állásából el lett mozditva, illetve, hogy a régi állomáshelyére helyeztetett vissza. Ezzel ugy látszik lezáruinak majd a sztrájk „aktái" s megint csend lesz a vasgyárban. ***M—s.***

— **A „Borsod"** is éled. Hosszu és mély álmából kezd ébredezni és kezd emlékezni. Csak az a baj, hogy emlékezetének keretéből nem a megtörtént dolgok hü képe, hanem az ő saját külön *álomképe* emelkedik ki.

Mi a kórházépités történetét a valóságnak megfelelőleg elmond'uk. Tisztelt laptársunk erre mérgesen ránk kiált, hogy az, a mit mi irtunk — *„nem igaz!"* Ejnye öreg! Ezt a durva kifejezést mai napság a hirlapirodalomnak csak a nyilt-téri rovatában szokták használni.

No, de hát engedjük meg ezt az öregnek, hiszen ő nem tudja, hogy hosszu szunyadozása alatt a hirlapirodalmi irály is nagyon megfinomult Úgy él ő már hosszu idő óta, mint a strucz-madár, mely bedugja fejét a homokba s nem tudja: mi történik körülte.

Néha-néha aztán, a mikor régi, mesebeli dolgokról hall, eszmélni kezd, kihuzza fejét a homokból s körülnéz . . . Álmos szemével nem látja tisztán a dolgokat, hanem azt hiszi, hogy az az igaz, a mit ő — *álmodott*. Azt álmodta, hogy a kormány mérhetetlen jóindulattal támogatta eleitől fogva a kórházépités ügyét. Ő serkentgette olykor a vármegyét a cselekvésre, a tevékenységre, az épitési költségek előteremtésére; de azt nem álmodta meg az öreg, hogy a kormány hány krajczárral járult az épitéshez? Ezt kellene még valahogyan megálmodni. Jó volna tudni, vajjon a kórháznak, mint állami czélokat szolgáló épületnek létesitésére mennyit áldozott a kormány? Mi ugy tudjuk, hogy egy árva garast sem.

A magas kormány minden ilynemü középitkezésnél politikáját imigyen fejezi ki: Ti csak épitsetek nekem házat, én majd rendelkezem!

Ez az álláspont nagyon kényelmes a kormány szempontjából, de egyáltalában nem védelmezhető a helyi érdek szempontjából. Mindezeknek daczára a „Borsod" védelmébe vette a t. kormányt. Lelke rajta! Hiszen viziókon nyargal.

Laptársunk álomlátásának egy kis része mégis valamennyire megközeliti a valót. Az állitja, hogy mi tévedésben vagyunk arra nézve, ha azt hiszszük, hogy a tervek 15 esztendeig készültek, „mert már akkor (t. i. 15 évvel ezelőtt) az uj kórház kérdése régen szőnyegen volt s körülbelül 10 évig állott az ugynevezett tanulmányozási stádiumában." Jól van. Elfogadjuk a helyreigazitást. Az uj kórház épitése tehát nem 15, hanem 25 év alatt jutott a megvalósulás stádiumába.

Még egyet. A „Borsod" szerdai czikkének végén valami gorombáskodásról tesz említést. Nem értjük. Ezt alkalmasint szintén álmodta az öreg. Mi a legnyugodtabb lelkiismerettel alávetjük magunkat bármely biróság itéletének és viseljük az elmarasztalás terheit, ha a mi czikkeinkben annyi gorombaságot talál, mint a mennyi az ő czikkeiben tényleg föltalálható.

UJDONSÁGOK.

—

Tájékoztató.

Május 21-én: A miskolczi izr. hitközség közgyülése d. e. 10 órakor a fiuiskola nagytermében. — A miskolczi izr. elemi iskola majálisa a népkertben.

Május 23-án: A miskolczi ipartestület elöljáróságának ülése d. u. 3 órakor saját helyiségében.

Május 28-án: A miskolczi hitelintézet r.-t. rendkivüli közgyülése d. e. 11 órakor saját helyiségeiben. — A miskolczi izr. nőegylet tavaszi tánczmulatsága a népkert helyiségeiben.

Junius hó 3-án: Az iparos ifjusági önképző és olvasó egylet zártkörü tavaszi tánczvigalma a Jövölde-népkert helyiségében. — A miskolczi dal- és önképzőkör tánczmulatsággal egybekötött kirándulása Várgedére.

Junius 14-én: Gyapju-vásár a miskolczi Hitelintézet áru- és terménycsarnokaiban. — A ref. főgymn. I. osztályának vizsgája.

Junius 15-én: A ref. főgym. II. és V. osztályának vizsgája.

Junius 16-án: A ref. főgymn. III. és VI. osztályának vizsgája.

Junius 17-én: A ref. főgymn. IV. és VII. osztályának vizsgája.

Junius 18-án: Az izr. ipartársulat nyári tánczvigalma a Népkertben.

Junius 19-én: A ref. főgym. évzáró ünnepélye d. e 10 órakor a tornateremben.

Junius 21-én: A miskolczi ügyvédi kamara közgyülése d. e. 9 órakor a büntető törvényszék termében.

—

— **A pünkösdi ünnepek alkalmából lapunk olvasóinak, munkatársainak és minden igaz barátjának boldog és megelégedett ünneplést kivánunk!**

—

— **Ünnepi isteni tiszteletek.** A miskolczi ev. ref. egyházban az ünnepi isteni tiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: Az avasi templomban mind a két napon *Nagy* Ignácz lelkész és *Sólyom* Gyula segédlelkész; az uj templomban *Tóth* Dániel esperes, dr. *Tüdős* István sárospataki theologiai tanár és *Zarándy* Bertalan segédlelkész; a deszka-templomban *Kun* Bertalan püspök, *Csik* Dániel püspöki titkár és *Füry* Lajos segédlelkész végzik az egyházi szertartást. Az urvacsoráját mind a három templomban az ünnep mindkét napján délelőtt kiszolgáltatják.

— **Képkiállitás.** A városunkban is tartani szándékolt kiállitás ügyében *Hock* János a jövő hét végén Miskolczra érkezik, hogy képzőmüvészeti irányu felolvasást tartson.

— **Hymen.** *Nagy* Dezső ipartestületi tisztviselő f. hó 15-én esküdött örök hüséget *Németh* Berta urhölgynek, *Németh* Imre ügyvéd szeretetreméltó növérének. — *Rózsa* Sándor épület- és müasztalos f. hó 18-án tartotta esküvőjét *Szabados* Jolán kisasszonynyal, özv. *Szabados* Sándorné kedves leányával. — *Wohlstätter* Lipót vasuti alkalmazott holnap tartja esküvőjét *Lieber* Eugenia kisasszonynyal.

— **Halálozás.** *Goldberger* Zsigmond, Gimes Simon izr. hitközségi jegyző édes atyja 80 éves korában tegnapelőtt éjjel meghalt.

— **Kulturmérnökség Miskolczon.** A harmadik kerületi kir. kulturmérnöki hivatal, melynek székhelye Borsod-, Gömör-, Heves-, Nógrád- és Zólyommegyékre kiterjedő hatáskörrel eddig Budapesten volt, f. évi november hó elsejétől Miskolczra helyeztetik át.

— **A miskolczi izr. hitközség** f. évi május hó 21-ikén, vasárnap d. e. 10 órakor az elemi fiuiskola nagytermében közgyülést tart, mely több nagyszabásu ügyet van hivatva dülőre juttatni. A hitközség elnökének sikerült 200.000 frt jelzálogos kölcsönt szerezni azon czélokra, hogy abból egy a mai kornak megfelelő uj elemi iskolát, egy uj templomot és egy menházat épithessenek. A közgyülésre a már teljesen előkészitett szám-

---

Menekültem. Berohantam a legközelebb eső szinházba és helyet foglaltam. Innen szó nélkül kikergettek. Elfelejtettem ugyanis jegyet váltani. Mikor ez is megtörtént, nyugodtan leülhettem.

Nem fogom elmondani, hogy mit lattam ott, mert csak annyira emlékszem, hogy egy büvész mindent, a mit oda adtak neki lenyelt és azután ismét napvilágra hozta. Azaz nem mindent, mert egy urnak a pénztárczáját miután lenyelte, különféle arczficzamitások után kijelentette, hogy nagy sajnálatára ebben a pillanatban nem képes napvilágra hozni. Ebből azután csinos kis verekedés támadt és engem tévedésből kidobtak.

Repültem, repültem — mit gondolnak hova? Tirtl Bendeguz ölelő karjaiba. Megráztam, de közvetlen ez után engem is rázott — a hideg. Ott ólálkodott ugyanis az ijesztő idegen és figyelt, mint egy prédájára leső vadállat.

— Óh, az Isten hozta ide! szóltam Tirtlhez örömmel.

— Nem, engem a villamos hozott! — mondta nagy flegmával és elkezdett fütyörészni.

— Tirtl, nem iszik egy pohár sört?

— Nem!

— Ugy értem, hogy én fedezem a kiadást!

— Igen? Akkor ön az én emberem, én pedig a söré. Menjünk.

Bementünk egy vendéglőbe. Az idegen utanunk. Itt, miután Tirtl megivott nagy sietve tiz pohár sört és megozsonnazott, mint egy fejedelem, félre hivtam egy üres kis szobába.

— Tirtl, nekem okaim vannak a külsőmet elváltoztatni.

— Ken dósz! Valami rendez vous! Csak tessék nyilatkozni.

— El akarok tünni valaki elől!

— Csak tessék. De elébb fizesse ki a sört. Azután vesse le a czipőjét, dobja el a kalapját és senki sem fog benne kételkedni, hogy ön a liget első csirkefogója!

— Köszönöm. De én mást gondoltam. Cseréljünk kalapot és őszi kabátot. Azt hiszem, ez elegendő lesz.

Tirtl gondolkozott, majd végig nézett rajtam. — Nem bánom.

Megtörtént. Felvettem Tirtl kopott kabátját és kalapját, ő viszont az én vadonatuj őszi kabátomat és czilinderemet.

— Alig hogy kiléptünk, az idegen nagy megelégedésemre Tirtl felé közeledett és beszélgetést kezdett vele.

Én mindent feledve — megugrottam. Csak akkor ébredtem öntudatra, mikor hazaérve a bérkocsidijat ki akartam fizetni. A pénztárczám az őszi kabátomban, az pedig Tirtlnél volt.

A házmestertől kiküldtem a pénzt a kocsisnak, azután felrohantam a lakásomba. Nemsokára lépteket hallottam közeledni az ajtóm előtt. Várakozó állásba helyezkedtem. Az ajtó kinyilt és belepett — az ijesztő idegen!

— . . . Aszolgaaaja . . .

— Marss!! . . .

— Soha, soha! . . .

— A pénz . . .

— Regény, irta Zola Emil! — szólt be az ajtón vigyorogva Tirtl Bendeguz. Ne legyen dühös, hiszen ez az ur elet . . .

Tovább nem mondhatta. Ő volt az áruló. Meg kellett bünhődnie. Dühömben kidobtam az idegennel együtt. Nála maradt a kalapom, meg az őszi kabátom. Azóta nem láttam . . .

Most hallom, hogy az idegen életbiztositási ügynök volt!

adások, tervek és fedezetek jóváhagyása várakozik, a mi annál bizonyosabbra vehető, mert ezen dolgok megvalósitását hazafias, humánus és erkölcsi, de meg szükségszerü indokok teszik elodázhatatlanná! A tárgyak rendkivül fontosságára való tekintetből ezuton is felkéri a tagokat Dr. *Gencsi* Samu hitk. elnök, hogy a közgyülésen lehető teljes számmal jelenjenek meg.

— **Posta-főnök változás.** *Csurgay* Béla, itteni postahivatali főnök Pécsre, *Forrai* József nagykőrösi postafőnök Miskolczra helyeztetett át.

— **Tolongás a vasuti pénztárnál.** Ünnepnapokon, de vásárok alkalmával is csak ugy tolong az utazó közönség a vasuti állomás helyiségében. A pénztárhoz a nagy tömegben alig hogy hozzá lehet jutni. A város rendőri létszama tudvalevőleg ugy is csekély. Ebből a létszámból két rendőr állandóan a vasuthoz van kivezényelve, hogy a rendet ott fentartsa. Dehát persze ez nem mindig sikerül nekik, a mi megint nem is megy csudaszámba. Helyes volna, ha főkapitányunk átirna az államvasutak főnökségéhez az iránt, hogy ünnepnapok és vásárok alkalmával a saját közegeiből is bocsásson rendelkezésre néhány embert, hogy a rend fentartása körül ne legyen hiba.

— **Az ellopott pénztárcza.** A csütörtöki vásáron történt, mikor a zsebmetszők, tolvajok és más csavargók nemes gárdája is a tett mezejére lép. Egy helybeli jómodu iparos felesége megtöltött pénztárczával ment a buzatérre a vásárba. Mikor megvásárolt egy és mást és fizetni akart, a tárczának csak hült helye volt már. A körülötte lévő csavargók egymás után szállingóztak el s bár egyet igen is gyanusitott az asszony és el is akart fogatni, nem talált sehol rendőrt a közelben. (Az utszéli rendőri állomástól távolt volt.) A kétségbeesett asszony csaknem félőrülten kiabált a pénze után s a veszteség feletti bánatában egyenesen a Sajónak akart menni. Csak nagy nehezen tudták lefogni a kétségbeesett asszonyt. Igazán elkerülhetlen volna néhány rendőrnek a vásárosok közötti czirkálása!

— **Furfangos rablás.** A rabló- és tolvajgárdának leleményessége és furfangja ugy látszik kimerithetetlen. Csaknem sikeresen mutatta ezt be szerdán reggel két többszörösen büntetett csirkefogó, *Kohn* Ignácz és *Fejérpataky* Béla Rosenblüh Mórnak Kazinczi-utczai mészárszékében. A furfangos gazemberek vásárlás ürügye alatt bementek a mészárszékbe s mikor a segéd kiment a helyiségből s csak a tulajdonos leánya maradt ott benn egyedül, felváltani kértek egy koronát. Mikor azonban a leány a pénztartó tányért elővette, az egyik belemarkolt és mintegy 8 forint körüli összeget kirabolva, czinkostársával együtt futásnak eredt; a rendőrség azonban mindkettőjüket elfogta.

— **Megrémült menyasszony.** Karonfogva, két tanu jelenlétében felmegy az ifju pár az anyakönyvi hivatalba. Letelepednek a székekre, mig rájuk nem kerül a sor. Végre a rács elé szólitja őket a helyettes anyakönyvvezető:

Önök tehát megjelentek — szólt az aktus bevezetéséül — hogy két tanu jelenlétében házasságra lépjenek. Nyilatkozzék tehát W. J. ur, hogy nőül veszi-e L. J. kisasszonyt?

— Nem! — szólott a vőlegény.

— „No, hát akkor minek jött ide?! Tessenek hazamenni“ — hangzott a válasz.

Általános elszörnyüködés, némely idegen ajkon kaczagás, a menyasszony szülei csaknem kővé merednek a bámulattól, a menyasszony halálsápadtan fogódzik a karfába. A vőlegény csak néz, csak bámul, mi okozhatta azt a konsternácziót, megkérdezi tehát ujból a helyettes anyakönyvvezetőt, mit is mondott. Mire az szépen ismétli a kérdést.

— No persze, igen, hogyne, természetesen — javitja ki most már a fatális „nem“ szócskát nagy örömmel a vőlegény, mire ismét visszatér az arczokra a derültség s a fiatal pár a kis tévedés fölött kaczagva, karonfogva hagyja el a hivatalos helyiséget.

— **Gondatlanság.** Már közöltük, hogy *Kulcsár* Julia cselédlányt gazdája fegyverének tisztogatása közben sulyos sérülések érték. A gondatlanságból a fegyverben maradt töltény elsült és a golyó a cselédnek a hasába furódott. Mint most értesültünk, a sulyosan megsérült leány életével fizette meg gazdája gondatlanságát. Szerdán délben a nagy vérvesztés következtében meghalt.

— **Póruljárt szerelmes.** Egy sikátori módos gazdaember feleségére szemet vetett egy odavaló parasztlegény. Az asszony azonban szerelmével, szemének tüzes melegével csak egy embert tudott boldogitani, azt, a ki hitestársa volt. A legény azonban erre rá se hederitett és egy alkalommal a szemérmes menyecskétől találkát kért, a ki ezen annyira megsértődött, hogy rögtön hazasietett és elmondta az urának. Férj uram összevonta a szemöldökét, de azután egy pokoli gondolat hirtelen derült varázsolt széles ábrázatára és az asszony bámulatára csak annyit mondott: Rendeld csak magadhoz Julcsa, a többit aztán bizd rám. És az asszonyka engedelmeskedett az urának, megadta a találkát. A legény mit sem sejtve, tulboldogan ment a találkára és épen mikor a menyecske darázs derekát át akarta ölelni, lépett be négy hatalmas béres legénynyel a ferj, a ki aztán a paraszt Don Juant megkötöztette és a kapufélfájához világcsufjára kikötötte. Ezzel azonban a malicziózus férj még nem elégedett meg, hanem odacsődítette a lakosságot is annak a megbámulására, milyen „denevért“ fogott. A meghivottak között természetesen ott volt a legény — *menyasszonya* is.

— **Szerelmi bánatból.** *Nagy* Teréz cseléd-leány, Nagy István közrendőr leánya halálosan szerelmes volt *Bok* István pinczérbe. A férfi azonban, ugy látszik, nem vette komolyan, mert Gyöngyösre utazott a nélkül, hogy értesitette volna erről a leányt. Ez a mellőzés annyira hatott a szerelmes leányra, hogy bánatában ólomsavval el akarta magát pusztitani. A házbeliek azonban észrevették tettét, rögtön orvost hivtak, dr. *Kazai* Mórt, a ki visszaadta a leányt az életnek.

— **Vigyázatlanság.** *Bertóti* Imre segédfékező szerdán délben csaknem áldozata lett saját vigyázatlanságának. Épen abban a pillanatban akart átmenni a vasuti sineken, a mikor a vonat berobogott. Szerencséjére a vonat csak kidobta a sinek közül s igy nagyobb sérüléseket nem szenvedett.

— **Életunt kocsis.** *Szerző* József kocsis igen megunhatta az életét. Legalább ezt igazolja azon tette, hogy Zsolczáról jövet az őt hozó kocsiról minden igazi ok nélkül öngyilkossági szándékból a Sajóba ugrott. Terve azonban nem sikerült, mert még idejekorán kifogta egy közelben halászgató ember.

— **Hü tanácsadó** bármily természetü ügyben. Levelezés magyar, angol és német nyelven. Czime „Justice“ alatt a kiadóhivatalban megtudható.

-- **Láb- és kézizzadás** ellen kitünő hatásu szer az évek óta kipróbált saját készitésü *hintőpor*. Egy nagy doboz ára 30 krajczár. Kapható egyedül csak *Szabó* Béla gyógyszerész-, gyógyáru- és illatszer-üzletében Miskolczon. 2—10

Tanügy.

∞ **Az alsó-borsodi ev. ref. tanitó egylet miskolczi járásköre** ez évi értekezletét *Csiky* Béla miskolczi tanitó elnöklete alatt május 10-én *Tibold-Daróczon* az ev. ref. templomban tartotta meg. Bár a nagy távolság és főleg a tartós esőzés többeket visszariasztott, mégis szép számmal jelentek meg a tagok, kiknek soraiban ott volt *Hidvégi* Benő tanfelügyelő és a környék több ref. papja. Az értekezlet első pontja *Farkas* Pál helybeli ref. tanitó tanitása volt. Az I. osztályban a beszéd- és értelemgyakorlat köréből a házi állatokat ismertette meg. Tanitása sikerültnek minősittetett. Ezután *Péter* József miskolczi tanitó *a tornatanitásról* tartott érdekes felolvasást, melyben a tornázásnak buzgóbb felkarolását és a lányokra való kiterjesztését sürgeti. Majd *Putnoky* István miskolczi tanitó felolvasása következett, melynek csinos keretében tulajdonképen az iskolai életből egy fegyelmi eset volt szépen és szakszerüleg feldolgozva és *vitatételül* előterjesztve, épen azért felolvasó munkájának az egyszerü „*Kérdés*“ czimet adta. A vitatételhez hozzászólottak *Kőszeghy* István miskolczi, *Igó* Lajos geszti és *Putnoky* István miskolczi tanitók. Az értekezlet ugy *Péter* Józsefnek, mint *Putnoky* Istvánnak felolvasásukért jegyzőkönyvileg szives köszönetet szavazott. Majd a „*Tanitók házá*“-nak ügye került szóba; a mi azonban a hozzájárulást illeti, abban e tekintetben az egyleti közgyülés fog érdemlegesen határozni. Az értekezlet utolsó pontja a köri tisztviselők választása volt. Elnökké ujból *Csiky* Béla miskolczi tanitó, jegyzővé pedig *Nagy* Simon mályii tanitó választatott meg. A kör jövő évi értekezlete *Vattán* lesz. Az értekezlet után a vendégek *Farkas* Pál helybeli tanitó vendégszerető házánál gyültek össze, hol mintegy 30 teritékü közebéd folyt le ékesen és szép renddel. A zamatos „daróczi óbor“ megszólaltatta az ősi virtust. Toaszt toasztot követett. Hidvégi Benő tanfelügyelő a magyar hazafias tanitóságért, Édes Abrahám sályi lelkész Borsodvármegye munkás és szeretett tanfelügyelőjeért: Hidvégi Benőért, Tóth Béla harsányi lelkész a helybeli plébánosért: Mátyus Istvánért, Mátyus István helybeli plébános Tóth Béláért, Csiky Béla a községi jegyzőkért, Pandula József helybeli jegyző a tanitónőkért, Kőszeghy István a vendégszerető levitáért: Farkas Pálért, Szőledi János a helybeli uraságokért, Péter József az egyleti és köri elnökért: Putnoky Istvánért és Csiky Béláért emelt poharat. A szellemi munkáért valóban bőven kárpótolt paedagógusok és vendégek egy szép nap emlékével csak az esti órákban oszlottak szét a szélrózsa minden irányában.

Irodalom.

** **Egy politikai kaméleonról és viselt dolgairól.** Ezt az eléggé bizarr czimet egy tizenhat oldalas kis brossura viseli, mely e napokban hagyta el itt Miskolczon a sajtót. A Kadocsa álnév mögé vonult szerző Polónyi Géza országgyülési képviselő politikai szereplését birálgatja a lehető legélesebb modorban röpiratában, melyet körülbelül azzal végez, hogy a függetlenségi párt vesse ki magából a kaméleont. A különben érdekes füzetke Lőwy József fia könyvkereskedésében 30 krajczárért kapható.

Egyletek és mulatságok.

* **A miskolczi villamos vasut** részvénytársaság csütörtökön tartotta első évi rendes közgyülését. Elnök volt *Csáthy Szabó* István, ki 5460 részvény és 1292 szavazat-képvi-

selet alapján a közgyülés határozatképességét konstatálván, a megjelentek üdvözlése kapcsán a közgyülést megnyitottnak jelenti ki. A felolvasott évi jelentés szerint a villamos vasut összes bevétele 72256 frt 22 kr., kiadása 52183 frt 75 kr,, évi nyereség tehát 20072 frt 47 kr. a miből 602 frt 47 krnak az uj üzleti évre való áthozatala mellett minden részvényre 3 frt osztalék jut. Az összes bevétel személyforgalomból része 71302 frt 22 krt tesz. Az évi jelentést a közgyülés egész terjedelmében tudomásul vette s elismerésének kifejezésével az igazgatóságnak, valamint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. Ezután a választásokat intézte el a közgyülés következőleg. Megválasztattak az igazgatóságba: br. Radvánszky Géza, Lichtenstein József, Csáthy Szabó István, Bizony Ákos, Bariza Károly, Cserháthy Jenő, Gullássy Kálmán és Schwarcz Ferencz. — a felügyelő bizottságba: Dr. Tarnay Gyula, Koos Soma, Neugebauer László és Zipernovszky Ferencz. Végre az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok tisztelet liját állapitotta meg a közgyülés és pedig előbbieknek egy-egy megjelenés 10—10 frtban, utóbbiakét 100—100 frt évi átalányban.

* **Iparos ifjak tavaszi tánczvigalma.** A miskolczi ipartestület védnöksége alatt álló „iparos ifjusági önképző-, olvasó-, és közmüvelődési-egylet“ — mint már jeleztük — folyó évi *junius hó 3-án* saját pénztára javára a Lövölde-népkert helyiségében zártkörü tánczvigalmat rendez. Az iparos ifjuság ezen mulatsága közönségünk részéről mindig elismerő pártolásban részesül, mert fesztelen és kedélyes szokott lenni s ezek mellett valahányszor rendeztetik, mindannyiszor azon niveaun áll, a mely iparos ifjuságunk öntudatosságát és jó hirnevét igazolja. Ez idei mulatságuk is méltóképen fog sorakozni a multiakhoz, mert mint halljuk, az egylet vezetősége *Polatsek* Arnold elnökkel az élén, már előzetesen is odaadó buzgalommal munkálkodik azon, hogy közönségünk igénye minden tekintetben ki legyen elégitve s azért a mulatság rendezősége is oly egyénekből lett szervezve, a kik előzékenységük s mindenre kiterjedő figyelmük által a mulatságot sikeressé tenni hivatvák. Az ezidei mulatság rendezőségének majd minden egyes tagja multi mulatságok kipróbált erőiből van választva, a kik mindig arra törekedtek és törekednek, hogy a résztvevők egy kellemesen eltöltött vigalmi éj kedves emlékeivel megelégedetten távozhassanak a tánczhelyéről, a mely az idén tündéries fényben fog uszni, mert az egylet vezetősége a tánczterem diszitése czéljából oly páratlan kivitelü lampionokat s diszitési tárgyakat szerzett be a fény és pompa emelésére, a mely még tavaszi mulatságon látható nem volt. Kétségtelen tehát, hogy nagy közönség fogja megjutalmazni jelenlétével ezt a buzgóságot. A meghivók már szétküldettek.

* **Majális.** A miskolczi izr. elemi népiskola ez idei tavaszi mulatsága f. évi május hó 23-ik napján a népkerti helyiségben fog megtartatni.

Törvénykezés.

§ **Az uj esküdtszéki rendszer.** Az esküdtszéki biráskodás a közbünténveknek bizonyos eseteiben a jövő év január elsején lép tudvalevőleg életbe. Az esküdtszék biráskodása ellen, mint ismeretes, azt az érvet hangoztatták első sorban, hogy a vidéken nem lesz elég intelligens esküdtképes polgár. Ez aggodalom ellenére az esküdtek összeirása, melyet országszerte most fejeztek be, igen kedvező eredményre vezetett. A karánsebesi törvényszék területének kivételével, a hol csak négyszázharmincz alkalmas egyént találtak, minden törvényszéknél sokkal több esküdtet irtak össze, mint a mennyire az évi szolgálati lajstrom összeállításához szükség van s az igazságügyi miniszter nem fogja igénybe venni azt a felhatalmazást, hogy két törvényszéket egyesitsen egy esküdtszék kerületté. *Mind a hatvanöt törvényszéknél lesz bünügyi esküdtszék.* A karánsebesi s a pancsovai esküdtek azonban nem fognak élhetni azzal a kedvezménynyel, hogy magukat a következő évi esküdtszéki szolgálat alól felmenthessék. Rendszerint minden évben három esküdtszéki ülésszak lesz: tavaszszal, őszszel és télen. Igy lesz ez harmincz esküdtszéknél közte, — mint értesülünk — a miskolcziná! is. Tizennégynél azonban csak két ülésszak lesz, mig másrészt tizenöt esküdtszéknél évenkint négy, négynél évenkint hat, s Budapesten s Nagyváradon kilencz ülésszak lesz, még pedig julius, augusztus és szeptember kivételével minden hónapban. Budapesten egy egy esküdt tiz napra lesz behiva.

Közgazdaság.

\+ **Miniszter az aratómunkasokról.** Darányi Ignácz földmivelésügyi miniszter már most gondoskodik arról, hogy az aratás idejére a gazdáknak kellő munkaerőt biztosithasson. Borsodmegye törvényhatóságához intézett leiratában a miniszter felhivja a vármegyét, hogy irja össze mindazokat a mezei munkásokat, kik önhibájukon kivül *foglalkozás nélkül* maradnak. Egyuttal azonban értesitendők a *munka-adók* is, hogy a mennyiben munkáskézre szükségük lenne, a végből a földmivelésügyi miniszteriumhoz forduljanak. Minden eshetőséggel számolva, a miniszter az idén is gondoskodik *munkástartalékról*, melynek nagyságát azonban csak később fogja meghatározni, ha majd az összes adatok beérkeztek.

\+ **Patika-czikkek.** Nálunk még kevés olyan élelmes gazda van, a ki gyógynövények termesztésével vagy összegyüjtésével is foglalkozik, noha a gyógynövénytermelés nagy haszonnal jár. Aránylag kis fáradsággal szép jövedelemre lehet ily módon szert tenni és pedig annál is inkább, mert nagyobb menynyiségben is veszik hogy kiviteli czikk legyen. Abban a reményben, hogy nem egy érdeklődő akad, ide jegyezzük, hogy az idén miféle patika-czikkeket keresnek. A szekfüvirágból igen kevés van, s igy az jó áron értékesithető. Az ökörfarkkóró szintén keresett a hársfavirággal együtt. Pipacsra nincs jó világ, buzavirág és mályvarózsa ellenben kapós lesz. Nadragulyalevél, beléndeklevél, fehér mályvalevél és ugyanilyen mályvagyökér szépen elkel. Nagyobb mennyiségben van szükség pemetefüből, bürőklevélből, maszlaglevélből és ürömből. Apró mályvaleveleket jól fizetnek, különösen ha rövidszáru. Keresett a cziczkórófü, a zöld diófalevél, hunyor, kő-, kálmus-, lapu-, pitypang, macska- és szappan édes gyökér, valamint a kukoriczaselyem, a miből igen sok kell. Vesznek még beléndek-, bürök-, mustár-, sárgadinnyemagot, szárított tökmagot, kőrisbogarat, keserü mandulát, anyarozsot, bodzabogyót, dió szárított zöld héját, borkövet, méhviaszt, czirókot és több mást. Ezek a czikkek majdnem mind olyanok, a mikhez ingyen lehet jutni s a miknek rendes értékük nincs. Igy hát a gazdák és a tanitók az efajta patika-czikkek gyüjtésével igen csinos mellékjövedelemre tehetnének szert, ha utánanéznének.

\+ **Mésztrágyák.** A mésztrágyák legfontosabbika a gipsz, vagyis a trágyagipsz. A mai gazdasági viszonyok között és a magyarországi talajviszonyok mellett a gipsz azon trágyanem, mely a reá forditott költséget mindenesetre behozza és dusan behozza, tekintve főleg rendkivüli olcsóságát és sokoldalu rendeltetését.

Nem létezik gazdaság, a melyben a gipsznek fontos rendeltetés ne jutna; mondhatni, hogy a trágyagipsz nélkülözhetlen gazdasági czikket képez és a legszegényebb gazdának is módjában áll azt beszerezni és gazdaságának értékét vele emelni.

A gipszek közül az egeresi trágyagipsz foglalja el az első helyet, mert a nagymérvü kisérletezések, melyek eddig az ország különböző részein gipszszel tétettek és fényesen beváltak, kizárólag egeresi trágyagipszszel tétettek.

Az egeresi trágyagipsz hozatala most már a legtöbb gazdaságban rendszerré vált.

A gipsz, melynek vegyi összetétele kénsavas mész, porrá őrlött alakban sokoldalu alkalmazást nyer a mezőgazdaságban. És pedig kitűnő eredménynyel használhatjuk a következő czélokra:

1. Mint felbontó trágya, vagyis a közvetve ható műtrágyák egyike, a legtöbb terménynél megfelelő viszonyok mellett jelentékeny terméstöbblethez juttat.

2. Olcsóságánál fogva mészben szegény földeknek hiányzó mésztartalmát lehet általa pótolni és igy az ily földek termőképességét fokozni.

3. A műtrágyákkal együtt használva, azok hatását fokozza.

4. Kitűnő szőlőtrágya ott, a hol a föld szerves anyagokban gazdag.

5. Speciális orvosszere a székes földeknek, a melyeket termőképesekké lehet segélyével átváltoztatni.

6. A nagyon kötött, u. n. nyirok (vörös, fekete) földeket meg lehet segélyével porhanyitani és ez által müvelhetőkké és termékenyekké tenni.

7. Egyike a legjobb és legolcsóbb istállótrágya-konserváló szereknek, a melynek segitségével az istállótrágya elillanó ammoniák-vegyeit megköthetjük és ez által az istálló trágya termő hatását nevezetesen fokozhatjuk.

Ilyen sok irányu használhatóságánál fogva az okszerüen kezelt gazdaságokban ma már alig nélkülözhető a trágyagipsz.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1899. május hó 1-től.

Érkezés.

Budapest felől:

402.	sz.	gyv.	érk. d. e.	10·57
1508.	„	szv.	„ d. u.	12·52
408.	„	„	„	2·00
404.	„	gyv.	„ este	6·20
1506.	„	szv.	„ éjjel	2·06
406.	„	„	„ „	2·56
1510.	„	gyv.	„ „	2·34
416.	„	vv.	„ reggel	6·55

Kassa felől:

1509.	sz.	gyv.	érkezik éjjel	2·17
1505.	„	szv.	„ „	1·31
1503.	„	gyv.	„ d. e.	9·31
1507.	„	szv.	„ d. u.	3·16
1501.	„	gyv.	„ d. u.	5·42

S.-A.-Ujhely felől:

405.	sz.	szv.	érkezik éjjel	12·34
403.	„	gyv.	„ d. e.	9·25
407.	„	szv.	„ d u.	2·56
401.	„	gyv.	„ este	5·52

Szerencs-Debr. felől:

411.	sz.	szv.	érk. d. u.	12·-7
465.	„	vv.	„ reggel	7·09

Fülek felől:

7901.	sz.	szv.	érkezik d. e.	9·14
7913.	„	vv.	„ d e.	10·45
7905.	„	szv.	„ este	5·57
7911.	„	vv.	„ éjjel	11·50

Torna felől: (boldvavölgyi vasut)

8011.	sz.	vv.	érkezik d. e.	9·00
8013.	„	„	„ este	7·49

Indulás.

Budapest felé:

405.	sz.	szv.	indul éjjel	12·54
1505.	„	„	„ „	2·32
403.	„	gyv.	„ d. e.	9·38
415.	„	vv.	„ d. u.	12·45
407.	„	szv.	„ „	3·11
1507.	„	„	„ „	3·21
401.	„	gyv.	„ este	6·02
1509.	„	„	„ éjjel	2·32

Kassa felé:

1506.	sz.	szv.	indul éjjel	2·50
1502.	„	gyv.	„ d. e.	11·19
1508.	„	szv.	„ d. u.	1·04
1504.	„	gyv.	„ este	6·37
1510.	„	„	„ éjjel	2·44

S.-A.-Ujhely felé:

406.	sz.	szv.	indul éjjel	3·24
402.	„	gyv.	„ d. e.	11·09
408.	„	szv.	„ d. u.	2·20
404.	„	gyv.	„ este	6·30

Szerencs-Debr. felé:

412.	sz.	szv.	indul d. u.	3·36

Fülek felé:

7910.	sz.	szv.	indul éjjel	3·30
7902.	„	„	„ reggel	5·42
7904.	„	„	„ d. e.	11·07
7906.	„	„	„ d. u.	3·21
7908.	„	„	„ este	6·50

Torna felé: (boldvavölgyi vasut)

8012.	sz	vv.	indul reggel	6·00
8014.	„	„	„ d. u.	1·25

Szerkesztői üzenetek.

— A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol és kéziratokat vissza nem ad. —

Fiatal asszony. Tehát Ön tanuként van beidézve a birósághoz S miután tudja, hogy a biróságnál az igazat kell megmondani és hogy ott az életkorát is megkérdezik, azt kérdi tőlünk, mit csináljon a máskülönben udvarias birák ezen Ön szerint udvariatlan kérdése ellen, más szóval: mint kerülhetné ki azt, hogy megtudja a kiváncsi közönség, mennyi idős. No ez egy kicsit fejtörős kérdés szép „fiatal asszonyka!“ Annyira, hogy

egyenes és határozott választ nem is adhatunk. Hanem szolgálunk egy pár példával, mindkettő utbaigazitást ad erre a kis raffinériára. Martignac kisasszonyt, a párisi Châtelet szinház ballerináját, tanuként idézte meg a párisi bíróság. Teméntelen volt a szép kisasszony imádóinak a száma, s mindnyájan kivánesiak voltak az életkorra vonatkozó kérdés feleletére, miután azt mindig nagy sikerrel titkolta el előttük. Ujongott az ismerősök lelke az életkor-leleplezésre. Csakhogy a kisasszony a biró kérdésére nem veszité el lélekjelenlétét, hanem felkelt, odament a bíróhoz és *a fülébe sugta* azt a kényes számot. — A másik eset hősnője szintén párisi szinésznő, Mars kisasszony, a Theâtre Francais volt nagyhirü tragikája. Ez pedig ugy került ki annak a „gyalázatát", hogy a tanukénti kihallgatása alkalmával bemondott életkorát a kivánesi közönség ne tudja meg, hogy „berendelte" a tárgyalási terembe az ugynevezett szinházi „claqueur"-öket (tapsolókat), a kik, midőn a biró feltette a kérdést, oly nagy zajt csaptak, hogy senki sem tudhatta ettől az évszámot. Igaz, hogy ezt épen nem ajánlhatnók. Dehát van még egy harmadik ut is és ez a mi közvetlen ajánlatunk. Tessék egy papirra felirva átadni a birónak, a ki, mint udvarias ember, bizonyára megelégszik ilyen vallomással is. Most tehát nagysádon van a sor! Tessék válogatni!

M. T. R. kisasszonynak. Hej, ha olyan jóságos teremtések volnának az anyósok általában, mint a milyen békéseknek Ön azt „Mikor a ket anyós vizitel" czimü elbeszélésében megrajzolja, higyje el kisasszony, hogy ők volnának a föld legszeretetreméltóbb teremtései. De hát az élet másként mutatja, vagy a mi még igazabb, a kegyed tolla irta le ferdén, hamisul! Hamis dolgokat pedig beláthatja kisasszony, olvasóink jóvoltára való tekintetből nem közölhetünk. — „Meghalok már", „Elmerengek", „Tenger a szív" czimü versei pedig, talán mert nagyon is az igazság egyszerü hangján irvák, nem közölhetők.

Tertullián. A czikkeket megkaptuk és egyikét ezen számunkban már fel is használtuk. Tessék folytatni. A diszkrécziót a mi részünkről biztositva van.

Lénárd. Kérem, mi teljesen meg vagyunk elégedve, ha Ön csak egyszer küldi be a czikkeit, viszont annyit elvárunk, hogy Ön is elégedjék meg egyszeri üzenetünkkel. Önnek talán valami különösebb lelki gyönyörüséget okoz, ha kétszer üzenjük meg, hogy versei közölhetetlenek?! Nekünk nem, annyival is inkább, mert nekünk sokkal nagyobb a memoriánk, mint Önnek a — türelme! Egyszer még megjárja!

V. István ur, Budapest. Tirtl ur megérkezett. A lapot küldjük az uj czimre. Csak tessék folytatni és szent a béke. Üdvözlet!

Többeknek. „Jókor reggel", „Andalogtam", „Pacsirta-dal", „Künn a mezőn", „Magyar virtus" czimü versek, — „Éji történet", Kelemenék Sárikája", „Vasuton", „Mit beszélnek a felvégen" czimü elbeszélések közölhetetlenek.

Pályázat.

Borsodmegye egyik nagyobb berendezésü művénél egy

műhelyvezetői állás

töltendő be, kellékek a következők: a magyar nyelv birása, javitóműhely vezetésére és electrotechnikai berendezések gyakorlati képesitésének bizonyitványokkal való kimutatása; úgyszintén gépkezelői, mozdonyvezetői és alsó-electrotechnikai vizsgák bizonyitványai. Emlitett vizsgák egyikének hiányzása esetén az 6 hónap alatt pótlandó. Teljesen felszerelt kérvények „Műhelyvezető" jelige alatt **f. évi május hó 31-ig** e lap kiadóhivatalához beküldendők.

249—1—3

Egy jó házból való

fiu

ERDEY KÁLMÁN

vaskereskedésében 248—1—2

felvétetik.

Gazdák és szőlőtulajdonosok figyelmébe.

Műtrágya és Trágyapipsz,

mely a szőlőszetnél nélkülözhetetlen **kapható**

waggonrakományban s zsákonként is

Schwarcz és Grosz

festék és agyagáru nagykereskedőknél.

Ugyanitt kapható a legjobb minőségü **olasz kocsikenőcs,**

valódi orosz és belföldi gépolaj

repczeolaj és mindennemü **festék-vegyészeti** és **anyagárú czikkek.**

Gépkenőcs, Waselin, Kátrány, Carbolineum, Naphtalin.

Padlólack, Linoleum, Glazur fénymáz és mindenféle lack gyártmányoknak **a legolcsóbb bevásárlási forrása.**

Ugyszintén mindennemü **olaj-festékek** és **Carbolin-festékek** gyártása és eladása. 137—14—15

Kiadó lakások.

Széchenyi-utcza 91. szám alatt

(Horváth Lajos-féle ház)

4 utczai szoba, előszoba, konyha, cselédszoba és

Széchenyi-utcza 89. szám alatt

(dr. Szabó Gyula-féle ház)

2 udvari szoba, konyha és kamarából álló

lakás

f. é. augusztus hó 1-től kiadó.

Bővebb felvilágositást ad

SZABÓ JÓZSEF, ügyvéd.

Ház eladás.

A Győri-kapu 47. szám alatt levő

ház

245—1—2

mely áll 3 szoba, konyha, éléskamra, istálló és kocsiszinből nagy kerttel, a ház kerttel, vagy a nélkül is

szabad kézből eladó.

Ugyanott egy jó forgalmu fűszerüzlet eladására is bővebb felvilágositás nyerhető.

Rácz József, tulajdonos.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

párisi és lyoni selyemgyári raktára Budapest, Bécsi-utca 4

Raktárunkon található a legszebb és legnagyobb választék **divatos selyemkelmék, csipkék** és **szalagok,** valamint **gyöngytüllruhák** és **gyöngytüllkelme-díszekből.** Fekete és színes selyemkelmék 85 krtól 14 frtig. Foulard-, Pongis- és Satyn Liberty-selymek 65 krtól kezdve. Moiré, Pekin, Moiré-Mousselin minden színben. — Mintákkal kivánatra készséggel szolgálunk. 179—5—19

Szenzátiós ujdonság.

a legujabb szab. reform

nap- és esőernyők

hölgyek és urak részére,

melyet mindenki **1 percz alatt** bármily szinü ernyőre átváltoztathat.

A bot és állvány megmarad csupán a felhuzatot kell megváltoztatni. Ruha- vagy divatváltozásnál és minden időjárás alkalmával átváltoztatható.

Utazásra és fürdőkben nélkülözhetetlen. Átváltoztatható napernyőről esernyőre, viszont esernyőről napernyőre **1 percz alatt.** — Nagy megtakaritás. — Rendkivül tartós. — Könnyü választás. — Utazás alkalmával nincs kitéve a kidörzsölésnek.

Bármily ruhához hozzávaló **napernyőathuzat** kapható **csakis az egyedüli főraktárban** 187—9—26

Baumgarten Dániel

divat- és rövidáru üzletében

Váncza ház,

Ferenczi B. könyvkereskedésével szemben.

Továbbá kapható nagy választékban saját kötésü és fegyházban kötött **harisnyák, csipke-függönyök, gyermek-ruhák, fehérnemüek, pamutok,** valamint minden e szakba vágó czikkek jóval olcsóbb árban mint eddig.

Füzők (Miederek) **gyári raktára.**

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy lakásomat Putnokról Miskolczra, (Batthányi-utcza 7.) és az épitési irodát Széchenyi-utcza 75. szám alá, hátul az udvarba helyeztem át.

Tisztelettel

Földy Antal

épitési vállalkozó.

224—6—6

v. 16. sz.
1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a miskolczi kir. váltó-törvényszék 46/899. sz. végzése által dr. Robicsek Adolf ügyvéd által képviselt Mittleider Sámuel miskolczi lakos javára, Répássi Antal Istvánné ózdi lakos ellen 180 frt tőke, ennek 1898. évi szeptember hó 15. napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 60 frt 55 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag le- és felülfoglalt és 490 frtra becsült házi butorok és kávéházi felszerelésekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a v. 16/1899. számu kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Ózd községben, alperesnő lakásán leendő eszközlésére **1899-ik év junius hó 6-ik napjának delelőtti 10 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. § a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. § ban megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szentpéteren, 1899. évi május hó 15-ik napján.

Pótincza Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

6257. sz.
tkv. 99.

Árverési hirdetményi kivonat.

A miskolczi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a Kelemen János végrehajtatónak Ráczkevi Dániel mint kk. Négyesi Dániel gyámja és Négyesi János mint néh. Bató Erzsébet örököse végrehajtást szenvedett elleni 71 frt 26 kr. követelési járulékai iránti ügyében a 2701/99 sz. a. miskolczi kir. törvényszék területén levő: I. a k. tokaji 41. sz. tjk. A † 2. r. 46. hr. foglalt közház, udvar és kertre a végrehajtási tr. 156. §-a alkalmazásával 250 frt; II. a k.-tokaji 41. sz. tjk. A † 4. r. 315 hr. foglalt a külső korcsmánáli itatóra, a vhajtási tr. 156. §-a alkalmazásával 140 frt; III. a k.-tokaji 41. sz. tjk. A † 10. r. 486. hr. foglalt sárgaföld gödörre a vhajtási tr. 156. §-a alkalmazásával 200 frt ezennel megállapittatott kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fent megjelölt ingatlan **az 1899. évi május hó 25. napján délelőtt 9 órakor** Kis-Tokajon megtartandó árverésen a kikiáltási áron felül eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Miskolczon, 1899. évi május 15-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Sebe Alajos,
kir. tvszéki biró.

Alulirott van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **34 év óta fennálló fényképészeti műtermemet** átadtam

Dunky Fivérek

cs. és kir. udvari fényképész

uraknak, kiket e téreni képzettségüknél fogva melegen ajánlok a n. é. közönség pártfogásába.

Fentnevezett urak Kolozsváron is fényes műteremmel rendelkeznek és Erdély legjelentékenyebb fényképészei, kiket **ő Felsége cs. és kir. udvari czimmel is kitüntetett.**

Midőn ismételten a n. é. közönség pártfogásába ajánlom utódomat, maradtam

201—7—10 kiváló tisztelettel

Szinay István.

Üzlet áthelyezése miatt!

Üzlet áthelyezése miatt! Üzlet áthelyezése miatt!

Van szerencsénk a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy

üzletünk áthelyezése miatt

dúsan felszerelt összes

butor-raktárunkban

levő **lakberendezési tárgyakat,** bámulatos olcsó árakon kiárusitjuk, mely ritka alkalomra a nagyérdemü közönségnek figyelmét felhivjuk.

Kiváló tisztelettel

WAHL TESTVÉREK

butorkereskedők

147—12—20

MISKOLCZ, SZÉCHENYI-UTCZA 141.

Üzlet áthelyezése miatt!

Postai megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a helybeli piaczon **Széchenyi-utcza 70. sz. alatt, özv. Weiszberg Adolfné urnő üzletének szomszédságában**, egy a mai kor kivánalmainak teljesen megfelelő

uri divatüzletet

nyitottam, hol mindenféle **női-, férfi- és gyermekczipők, férfi- és fiu-kalapok, ingek, gallérok és kézelők, nyakkendők, kesztyük és szövött áruk, esőernyők** és minden e szakmába vágó czikkeket dus választékban raktáron tartok.

Amidőn a nagyérdemü közönség becses pártfogását kérem, maradok kitünő tisztelettel

Lőbl R.

244—2—3

Pontos és jó kiszolgálat.

Megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsénk a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy

uri divat-, kalap- és czipőüzletünket

május hó 1-től

a Rabel (volt Prevoszti) czukrászdájával szemben

helyeztük át.

A nagyérdemü közönség eddigi szives bizalmát megköszönve és azt továbbra is kérve, maradtunk

kiváló tisztelettel

Weisz József és Társa.

241—3—3

HOFF maláta-készitményei gyengék és betegeknek.

Hoff János
maláta egészségi itala.

Általános **elgyengülésnél**, az **alhasi szervek rendellenes működésénél**, **mell-** és **gyomorbántalmaknál**, nemkülönben a **lábadozóknak** legjobban beválló és legjobb izü erősitő szere.

Egy palaczk ára **75** kr. — Öt palaczk **bérmentve 3.75** kr.

Tiz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön Maláta egészségi sörét és egyéb malátakészitményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Bögér, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János
sürített malátakivonata.

Tüdőbajoknál, **gégehurutnál**, ugymint **idült köhögésnél**; főleg a gyermekek **légzési szerveinek** megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára **1** frt. — Öt üveg **bérmentve 5** frt.

Malátakivonat készitményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg malátakivonatot, 1 font malátacsokoládét és 2/2 zacskó malátakivonat mell-czukorkát.

Fischer G. őrnagy, N.-Várad.

Hoff János
maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, **vérszegénységnél**, **idegességnél**, **álmatlanságnál**, **étvágytalanságnál** kitűnően bevált. Rendkivül jó izü és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménynyel használják.

Egy csomag ára **1** frt.

Maláta-csokoládéja a legkitünőbb, a mit ismerek. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórnál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménynyel alkalmazom.

Dr. Nicolei orvos, Triebel.

Hoff János
malátakivonat mell-cukorkái.

Köhögésnél, **rekedtségnél**, **elnyálkásodásnál**, főleg **tüdőhurutnál** utólérhetlen hatásu. A valódi maláta mell-czukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti **mennyiségben** lehet használni.

Egy doboz ára **10** kr., egy zacskó **30** kr.

Csodálatos volt malátakivonat mell-czukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen

Zedlitz-Neukirch lovag Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és asthmatikus bántalmain kitünően segitenek.

Busch plébános, Weischütz.

Raktár Miskolczon: *Baruch Gyula, Rácz Jenő, Kellner E., Balog József, Nemes Árpád* gyógyszertáraiban, *Szabó Béla* drogua üzletében; *Máhr Károly, Hesz Jenő* csemege és fűszerkereskedésében.

Magyarországi kizárólagos főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, Király-utcza 12. szám.

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

13—20

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban,

Széchenyi-utcza 45. sz. a. Wesselényi és Szelényi könyvnyomdájában.

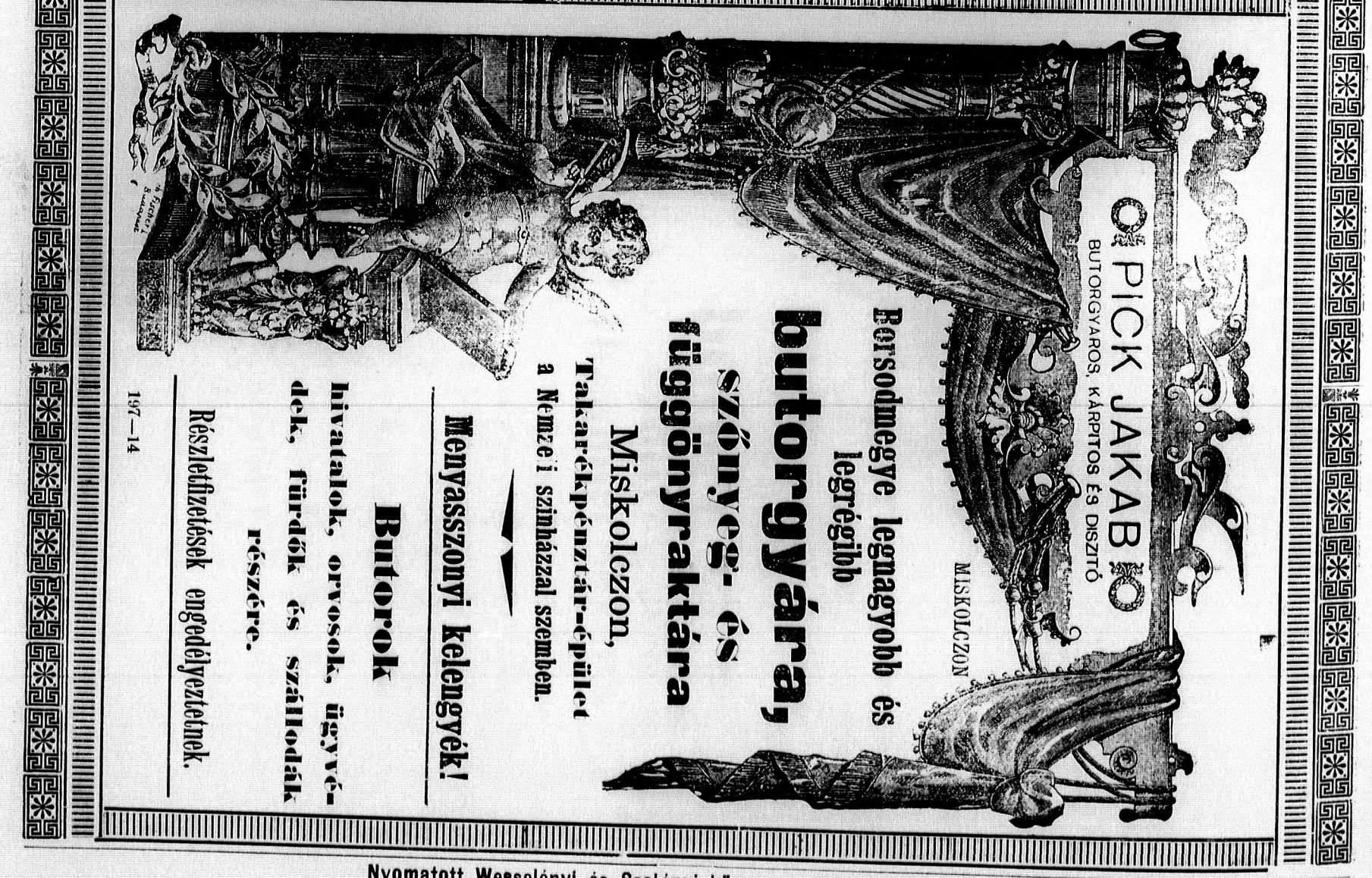

Nyomatott Wesselényi és Szelényi könyvnyomdájában Miskolczon.

A „Szabadság“ Pünkösdi Melléklete

Pünkösd.

Piros betüs nap, ritka vagy szivemnek
Fakó hétköznapokban élek én.
Rózsák nekem nem nyilnak, nem teremnek,
Csak egy-egy ábránd pünkösd ünnepén.
Sivár országut lankasztó porában
Verejtékezve a követ töröm,
S mig végkép el nem bágyadok — korábban
Nem permetez rám illatos öröm.

De a mikor már roskadozva sinylem
A zaharának perzselő hevét:
Egy percz kibontja frissen, üde szinben
Pünkösdi rózsám minden levelét,
Fáradt kezemből a pőrölyt kiejtem,
Uj vágyban, uj erővel hevülök;
Meddő tusáim szomját elfelejtem,
S boldogság harmatában enyhülök.

És a te perczed költészetnek álma!
És a te álmod, lelkem ünnepe! . . .
Hozzám a csend, mig leszálla,
Fehér virágesővel hinté be.
Fekszem hanyatt, bübájos béke ringat,
Az égre nézek mozdulatlanul;
Muzsám a szárnya lengő vágyaimnak,
Mind dallá lesz, mikorra visszahullt.

Pünkösdi rózsa, ünnep a nyilásod!
Ihlet varázsod pillanatnyi vagy!
Keresem életkincsed, ha elásod!
Gyötörj valóddal, csak álmodni hagyj.
Verejték a boldogság öntözője,
Az ünnepek piros betüje vér;
A zaj minél tovább tart, messze tőle,
Az ünnep üdve annál többet ér!

— **Gyula.**

Pünkösd ünnepén.

A keresztény világ mai napon ünnepli meg Jézus urunk által az istentől lekönyörgött Szentléleknek leküldetését a földi elmeknek megvilágitására.

Jézus urunk mintegy messiás a hit és szeretetnek törvényeit megalapitotta, de az emberiségnek a bünöktől elsötétült lelkeszive azokat felfogni, megérteni nem tudta. Jézus vallásáért meghalt; isteni módon feltámadott s mindezen csodák az emberek lelkében nem hatottak oly erővel, hogy gondolkodásukat és életmodjukat megváltoztatva, a Jézus által prédikált utra tértek volna. Egy bizonyos időnek kellett elmulnia, midőn Jézus a vigasztaló Szentlélek alakjában az elmék és szivek felvilágositására az Istenségnek harmadik személyét küldötte le az apostolokra és velük az egész kereszténységre, hogy megérthessék ugy Jézus istenségét, mint az általa alapitott vallás isteni voltát.

*

A gondos szemlélő az elmondott idők eseményeit összhagzásba hozza Magyarország történetével, frappáns hasonlatát találja a 48-as események és azok személyesitője Kossuth Lajos életével és müködésével. Ő is épen ugy, mint a Megváltó korát meghaladó csodateljes eletet élt, müködésével csodálatra késztette az egész világot, ha halált nem is, de az eszmékért számüzést szenvedett, meghalt. És most az ország várja az ő közvetitésével, a magyarság pünkösd napját.

A magyarság szent pünkösd napját, a midőn az elmék, a szivek feltárulnak és befogadják azon hitelveket, a melyeket a magyarok megváltója, Kossuth Lajos elhintett.

Oh jöjj el várva-várt piros pünkösd napja, világositsd meg azok elméit, a kik hivatva vannak az ország, a népek jólétét, boldogságát irányitani, hogy végre is országunk független és szabadságban boldog legyen.

Pünkösdi házasság.

(*Emlékezet.*)

Még a hajnal üde pirja
Boritá csak az eget,
Midőn forró ölelés közt
Esküdtem hű szerelmet!
— Olyan édes szerelemről
Mesélhettem akkor én . . .
Tudod — hiszen emlékezel —
Piros pünkösd reggelén!

Nefelejts kék szemeidet
Rám meresztéd s istenem!
Megszületett sziveinkben
A legédesb szerelem . . .!
— Olyan piros lett ekkor az ég,
Köny is ült tán a szemén,
Irigyelte boldogságunk
Piros pünkösd reggelén!

Eltünt már a hajnal pirja
Felkelőben volt a nap
És én téged oly álmosnak,
Unalmasnak láttalak! . . .
Kértelek, hogy könyörülj meg
Szerelmesed hű szivén . . .
Azt felelted: „Hagyj aludnom!“
Piros pünkösd reggelén!

— Délelőtt, ha főzés közben
Csókot kértem: „Adsza már . . .!“
— Te csak kurtán azt felelted:
„Pali, maga nagy szamár . . .!“
Csókot kérni főzés közben
Tartsa bárki szem előtt,
Soh'sem illik, különösen
Piros pünkösd délelőtt.

— Harangoztak, megjött a dél
És Miczike teritett,
Odaálltam nagy merészen:
— „Félre minden etikett!
Csókot asszony, ha jót akarsz,
Csókot ide szaporán,
Nem tiltja azt semmiféle
Biblia vagy alkorán . . .!“

Megittuk a feketét is
S én, mint máskor, rendesen
Rágyujtottam szivaromra!
Szivtam, mohón, édesen:
„Pali — szól ő — hagyja abba
Nagyon erős a dohány“ . . .
S kérem nem is szivaroztam
Piros pünkösd délután.

Forrt bennem a méreg is tán
S fogyni kezdett türelmem . . .
— Még sem illik czivakodni
Ily magasztos ünnepen!
Gondoltam és abbahagytam.
Nem kell csók, nem kell dohány;
Legyen kedve az asszonynak
Piros pünkösd délután!

Eljött az est, az áldott est,
Szerelmesek hajnala:
(Bárcsak mindig éjjel volna
És soha sem virradna . . .)
Esdve kértem feleségem,
Feküdjünk le szaporán . . .
— „Micsoda? már lefeküdni
Piros pünkösd alkonyán!“

Elhagyott a béketürés
Szelid lelkü angyala . . .
Határoztam: bolond, a ki
Ily asszonynyal maradna . . .
Itt hagyom a hűtelen nőt,
Válni fogok, abbiz én . . .
Kiugrom az ablakon át
Piros pünkösd éjjelén!

Ember tervez, isten végez,
Átaludtam az időt,
S mire reggel felébredtem,
Ő hagyott el, nem én — őt!
— Oly piros volt ekkor az ég,
Guny-mosoly ült a szemén:
Hült helye volt Miczikének
Pünkösd másik reggelén.

Mollinári.

Napló-töredék.

189* május 13.

A rideg, komoly birói szoba sohase volt tán ilyen verőfényes, mint tegnap, a mikor egyszerre vonult be oda a tavasz és a tél. Először a tavasz. A poros aktába merült biró hirtelen felkapta a fejét és letette az igazságtévő pennát. Édes ibolyaillat csapta

meg. Egy szőke baba-asszony félénk ijedten lépett a szobába és elpirult mélyen, szemérmesen.

Nagy, kék szemeit lesütötte; aztán valahogyan mégis felpillantott és ujra elpirult; látszott rajta, hogy fél, nagyon fél valamitől. Nem bánta volna már a perét, ha el is veszíti, csak innen mehetne. Szent Isten! A biró fiatal, az a három-négy ügyvéd mind fiatal — és látni fogja. Mi lesz ebből?

Aztán jött a tél: egy elkésett prémes bunda, kicsi mint az asszonyka, meleg puha — de rossz. Megtévedt a szabó keze és csunya, rossz szabásu bundát varrt a szép, piczi asszonynak. A baba-asszony pedig, mikor a csunya bundát először öltötte fel és meglátta magát a tükörben, keservesen sirt. Hogy ő már ilyen csuf, slampos legyen, a mig csak el nem viseli a bundát.

A keserves könycseppekből azután pör lett, mert az asszonyka ura, hogy a feleségét sirni látta, nem akarta megfizetni a szabó munkáját. Igy került a dolog a biró elé.

A biró pedig látni akart, hogy itélhessen. Meghivta hát az asszonykát és elhozatta a bundát is. Az asszony — mondom — nagyon félt: nem az itélettől, hanem a próbától. Valóságos tüzpróba lett ebből. Mert, hogy az ibolyaillat hirtelen szétáradt a dohos szagu, komoly épületben, jöttek jobbról-balról a fiskálisok, többnyire fiatalok, de néhányan öregek is és a kis szobának a nyilvánosság szent czime alatt olyan publikuma támadt, mint a legszenzációsabb végtárgyalásnak.

A piczi asszony megbontotta a tavaszi felöltőjét! a hány kéz volt mind feléje nyult, hogy lesegitse róla; azonban a segélynyujtás kedves kötelességét nem hagyta magától elvitatni az asszonyka ügyvédje.

Aztán ráadták a bundát. Nehezen ment, sokáig tartott. A piczi asszony irult-pirult, mosolygott is, sirt volna is, a hogy öltöztették, nézegették. Bizony rossz volt a bunda, ezt látni lehetett.

De az is nyilvánvaló volt, hogy a jelenvolt szemlélők békétlenkedtek. Sehogysem voltak megelégedve a próbával, Hogyan? Hát mindössze csak egy bunda.

Az asszonyka megkönnyebbülten sóhajtott, a mikor a szemle véget ért s most már nem törődött vele, hogy a bundát négyen is segitették leszedni róla.

Egy fiatal ügyvédjelölt — legfiatalabb a jelenvoltak közt — a ki a szabó érdekeit képviselte, ravaszul csavarintott egyet a bajuszán és jelentősen mosolygott. Megkerülte az asszonykát kétszer is, valamit nagyon erősen nézett, aztán rövid gondolkodás után a következő észrevételt tette:

— A megejtett szemle nem mérvadó, a bunda azért nem simul ő nagysága hátához, mert — a füző rossz.

Eme rövid, de jelentős észrevétel nagy hőséget idézett elő. A jelenlévők titkos kézszoritással üdvözölték a leleményes ügyvédjelöltet.

A fiatal biró egy kicsit megtántorodott; néhány másodperczig hol a bajuszát, hol a tollát rágta s aztán — — — — ő felsége a király nevében elrendelte a füző megvizsgálását.

A hömérő 35 fokra s a hangulat a tetőpontra emelkedett. Minden szem az asszonyka ajkára tapadt; mindenki izgatottan leste a boldogitó igent; vajjon a döntő pillanatban mit tesz le: a pert, vagy a ruhaderekat.

És a láz csodálatos módon átragadt az asszonykára. Az előbbi félénk szégyenkezésnek nyoma sem látszott rajta; elszántan vetette fel a fejét.

— Hát legyen.

És következett a kapcsoknak egyenként való kikapcsolása. És minden halk pattanást tiz szivnek a hangos dobogása kisért. Lassanként szétnyillott a fekete bársony derék és ingerlő kaczéran csillant elő a fehér ingvállak alól az asszonyka puha, fehér bőre . . . Az ibolyaillat pedig még inkább terjedt.

Hosszan tartott ez a második szemle; megrészegedett tőle mindenki. Aztán feladták az asszonykára a bársonyderekat.

Az asszonyka pedig mosolygott.

Mikor végig be volt ujra gombolkozva, derülten kérdezte:

— Nos, hát rossz a füzőm?

És erre nem lehetett megfelelni, mert hát a füzőről szépen megfeledkeztek a biró, a szakértő és az ügyvédek.

A történeti hüség okáért ideiktatjuk, hogy az asszonyka megnyerte az ügyét mindenképpen.

A biró udvariasan hirdette ki az itéletet, mely az alperes szép asszonyt falmentette a bunda átvétele alól.

Meg volt ezzel elégedve mindenki. Az asszonyka pedig megsajnálta a szabót és kijelentette, hogy kárpótlásul készittet vele egy tavaszi felöltőt.

— Bár csak elrontaná azt is, — sóhajtottak titkosan a jelenvoltak. *x.*

Mese.

Volt, hol nem volt, valahol messze
Egy csacska, barna kis leány,
Oly szép, miként a legszebb rózsa
Vidám tavasznak hajnalán.
S jött arra egyszer . . . egyszer aztán
Valahonnan egy troubadour,
Egy ábrándozó troubadour.

És szólt a nóta szép estéken,
A mikor minden hallgatott,
S mert tetszett a kicsiny leánynak,
Az kaczagott, csak kaczagott
És mult egy nap a más nyomába,
És ott rekedt a troubadour,
Az ábrándozó troubadour.

Tudj' Isten mért, de egyszer aztán,
Egy bűvös-bájos éjszakán,
Nagyon komoly lett, s gunynyal mondta
A csacska, barna kis leány:
— Nem ismerjük mi egymást többé . . .
S elhallgatott a troubadour,
Az ábrándozó troubadour.

És egyszer . . . egyszer aztán mégis
Az uton összejöttek ők,
Egymásra néztek, — s akaratlan
Egymásba tévedt a kezök.
És zokogott a kis leányka,
És zokogott a troubadour,
Az ábrándozó troubadour.

Azóta gyakran sir a nóta
Sok csöndes, méla éjszakán,
Volt, hol nem volt, valahol messze
Egy csacska, barna kis leány,
S jött arra egyszer . . . egyszer aztán
Valahonnan egy troubadour,
Egy ábrándozó troubadour . . .

Beszkid István.

Kapor uram lutriázik.

(Kép a lutris világból)

— Irta: ***Kőszeghy István.*** —

Az egész Nagy-Kanalasd lázban van. Hallatlan és a maga nemében páratlan eset történt Nagy-Kanalasd mezővárosában. Az, hogy az öreg Liptak András 500 forintot nyert a lutrin . . . Micsoda szerencsés ember! Életében egyszer tette meg a lutriát és nyert. Pedig mindössze csak husz krajczárt rakott a számokra. No, ilyen még nem történt Nagy Kanalasdon! Itt még mindenki csak *nyelt*, de sohasem *nyert*.

Hej, sok atyafinak szeget ütött ez a nyeremény a fejébe! De a legnagyobb szeget — a Kapor uram fejébe ütötte be. Még pedig oly mélyen hogy a Nagy-Kanalasd történetében korszakot alkotó esemény hallatára feleségével 34 perczig kupaktanácsot ülve rögtön elhatározta, hogy csak a legközelebbi álomig vár és azután azonnal megteszi ő is a lutriát.

Ez az alkalom hamar megjött. Vasárnap este jóllakott töltött káposztával, a mitől remekül lehet álmodni, azután eltette magát hétfőre. Virradóra kelve sugárzó arczczal ugrott ki ágyából és elmondta feleségének az álmát:

— Ejnye anyjukom, de különöset álmodtam! Egy akasztófa alatt aludtam álmomban és egy iszonyatos nagy bogár esett rám az akasztófáról. Alig tudtam kikapaszkodni a bogár alól. Szaladtam azután világgá. Hat egyszer csak beszaladtam egy menykő nagy mészárszékbe, a hol ökörnek neztek, lekaptak a kilencz körmömről (Kapornak a jobb lábán csak négy ujja volt, a kicsiny hianyzott) és főbe kollintottak. A többire nem emlékszem! . . . Ugy-e anyjukom, ez mar azutan álom? . . . Mi? Mit szólsz hozzá? . . .

— Ejnye de szep, apjukom! Tudod mit? Én magam elszaladok az öreg Liptak Andras almoskönyveért, mert most az övé a legjobb az e ész Nagy-Kanalasdon.

— Helyes, helyes! De el ne felejtsük hékás: bogár, akasztófa, mészárszek . . .

Elhozvan Kaporné az öreg Lipták legujabb egyiptomi álmoskönyvét, felnyitottak a könyvek könyvét, a mely azt mondta, hogy: *bogárt, ha látol: szerencsés utazás: 12; akasztófa alatt, ha vagy, ritka szerencse: 80; mészárszékben lenni: meggazdagodás: 3.*

— No anyjukom! Mit szólsz hozzá? . . . Szerencsés utazás, ritka szerencse és meggazdagodás! . . . 12, 80 és 3. Fel is irom egy papirkára, hogy el ne felejtsem! . . . szólt Kapor és örömében egy nagyot csapott a csizmaszárára.

— A teremburáját neki! Édes apjukom, magam is ugy hiszem, ez meg fogja érdemelni a faradtsagot. Készülj fel no, azutan befelé a városba!

Mig felkészült Kapor, igen szépen kitervezték, hogy legalább is 1000 forintot fognak nyerni. Mózsinak megadják az 500 forintját, meg marad is 500 frt. Ebből vesznek egypár szép ökröt. Ugyis szerdán lesz Miskolczon a hetivásár . . .

Jó öt órába telt, mig Kapor bekutyagolt. Azon porosan, faradtan beallitott egy lutriába:

— Ugyan kérem alásan, mikor lesz a huzás, ha most megteszek három számot?

— A legközelebbi huzás Szombaton lesz! Még pedig a bécsi lutrian.

— Akkor nem teszek, mert már nekem Szerdán kell a pénz!

— Arról mar én nem tehetek! . . . — viszonzá nevetve a lutrias, betéve Kapor után az ajtót.

Ő pedig beszalonnázott egy kapualjában és nyugodtan hazament.

Otthon azután kérdi a felesége, mikor öreg este betoppant a házba:

— No megtette kend a lutriát?

— Nem tettem biz' én, mert csak szombaton lesz a huzás, nekem pedig már szerdán kell a pénz!

— No hallja kigyelmed! Nagyobb ökör annál, a milyet venni akar! Hát mért nem tette meg, ha már bent volt Miskolczon? Megveheti az ökröt a jövő héten is! . . . Látja most már holnap ujra be kell fáradni?!

Másnap kedden Nagy-Kanalasdtól Miskolczig ujfent megmérte az utat Kapor András uram.

— Meggondoltam a dolgot — szólott beállitva a tegnapi lutriába — mégis csak

megteszem a számokat, elvárok szombatig! Isten neki, fakereszt! Ihol vannak a számok: 12, 80 és 3. Ugy-e szép számok? Mi?

— Gyönyörü számok igazán! No tisztelt barátom, olyan biztosan nyerni fog, mint kétszer kettő: négy! Azután jó bugyellárist hozzon szombaton! . . . — szólott a lutriás, átadva a reskontót és betéve Kapor után másodszor is az ajtót.

Masodik szalonnázás ugyanazon szalonnából ugyanazon kapualjban és hazamenetel.

— No de most már csak berakta kend a számokat? — szólott felesége, mikor belépett a házba.

— Be, be, anyjukom és erősen biztattak szombatra!

Ilyen hosszu hetök még sohasem volt Kaporéknak! Pénteken szépen kikefélte ruháit, kifényesitette csizmáit Kapor. Mint a hogy olyannak dukál, a ki legalabb is ezer forintot megy felvenni. De igy már nem illik gyalog menni, hát vasuton zónázott be Miskolczra.

Jókor beért, még várni kellett a számokra, a melyek sürgönyben jöttek meg Bécsből 10 órára. Addig ő a „Vörös kakas"-ban sörözött.

Izgatottan ment be a lutriába 10 óra után, megnézni a kihuzott számjait. Elébe tette a lutrias az épen megérkezett számokat, de Kapor nem találta köztük a maga számjait. Nézte jobbról, nézte balról, de hiába, egy se volt kihuzva.

— Kapor András uramat a szédülés környékezte. Elkezdett a lutriás bolt körülte forogni. Legjobban a kihuzott vörös számok: 33, 44, 55 . . . Le kellett ülnie . . .

Mikor az örvény mélységéből előkerült Kapor és a nyertes vörös számok is megállapodtak, busan szólalt meg:

— Nohát ezt nem hittem volna. Pedig milyen biztosra tetszett mondani. Azutan milyen szép számok voltak . . .

Hajh, tisztelt barátom ez lutria! Ide szerencse kell. Azután nézze csak, a szépnél meg szebb számok is vannak! . . .

— Csakugyan 33, 44, 55: ezek szebbek.

— No lássa! Maskor szebbet álmodjék maga is — végzé a beszédet a lutriás, kikiserve a szerencsétlen lutriázót.

A szokásos szalonnázás elmaradt, nem ment bele az étel, torka összeszorult. Most már gyalog ment haza szegény Kapor, mint olyan ember, a ki nem nyert semmit a lutrian.

Szomoruan beszélte el a feleségének a lutria csalfaságát és felfogadta, hogy többet nem lutriázik; ő bizony nem pocsékolja a husz krajczárját ilyen hiábavalóságra.

Pedig de szépet, milyen nagy szerencsét álmodott a felesége áldozó csütörtök éjjelen. Azt álmodta, hogy egy püspökkel a molnár komájánál édes mandulát és finom pecsenyéket evett.

Persze Kapor uram nem adott rá semmit, de sógora Komonyi György elővette az álmoskönyvet és kiböngészte belőle, hogy mégis csak jó lesz megtenni a lutriát, mert igen jót mond. Azt jövendöli, hogy: *Püspököt látni, nagy szerencse: 86; édes mandulát enni, öröm: 42; molnárt látni vagy annak lenni: meggazdagodás: 26; pecsenyét enni: öröm: 16.*

Bezzeg a sogora megtette e szamokat és oly ritka szerencsével, hogy csakugyan nyert ezer forintot.

Persze most már sajnálta Kapor András uram, hogy más használta fel az ő szerencséjét, de már késő volt. Hanem fel is fogadta, hogy ha az ő kedves felesége még egyszer valami jót álmodik, akkor okvetetlen még egyszer megteszi a lutriát.

Pünkösd első napjának éjjelén rendkivüli és meglepő jelenést látott álmában a felesége.

— No, apjukom, ilyen csodálatos álmom még soha se volt életemben . . . én egy igen igen nagy tölgyfa alatt feküdtem a szép zöld fűben és szunyókáltam. Egyszer csak a lombok kétfelé váltak, egy magas, hosszu, hófehér szakálu aggastyán jelent meg és igy szólt hozzam a jobb kezében tartott fehér táblára mutatva: *„Ezek a számok fognak nyerni e héten"*. Még annyi időm volt, hogy a számokat elolvashattam, azzal az ősz ember eltünt.

Micsoda számok voltak azok?

— Biztosan emlékszem, hogy 5, 6, és 24 volt!

— No kedves anyjukom, most vagy soha! Ha most se nyerünk, akkor már sohase fogunk! . . . holnap kedden be megyek Miskolczra és megrakom a számokat legalább is ötven krajczárral.

De szegény ember szándékát boldog isten birja! Pünkösd másodnapján megjöttek a vendégek Kis Kanalasdról. A rokonok. És ott mulattak kedden is. Kapor András uram csak szerdán mehetett be Miskolczra.

Gyalog menvén, tiz óra lett, mire a lutrias bolthoz érkezett. Óriási népcsődületet talált ott, mert megérkeztek a kihuzott számok Becsből. A lutriás most lépett ki a boltból és harsány hangon jelentette ki, hogy *valaki ternót nyert és a nyerő számok 5, 6, és 24.*

De az a szerencsés valaki nem Kapor András uram volt. Ő elkésett. Nem tette meg idejében a számokat.

Leányhűség.

Hárman ültek a szobában, a nagyasszony, unokaja Ella és Kristóf Dezső. A nagyasszony, kinek jóságos arczáról szebb idők szebb emléke sugárzott, szal czérnát akart a kis lyuku tűbe beleoltöztetni s ha ez ujból, meg ujból nem sikerült, a legnagyobb türelemmel ismételten kezdte a meghiusult kisérletet. Unokája, a szép Ella, mint egy feslő rózsabimbó, ugy nézett ki ég kék ruhájában, melyből a kicsi szőke fej, mint egy kivancsi tündér a virág kelyhéből, ugy kacsintott ki; hullámos, sürü haja beárnyékolta vonásait pajzán, kaczagó jellemet kölcsönözve egész lényének. Apró, kis kacsói gondolatsebesen mozogtak, miközben egy csipkekendőcske végét készité.

A harmadik Kristóf Dezső, a nagyasszony távolabbi rokona. Rokonszenves, komoly vonásai kedves ellentétet képeztek Ella kaczagó babaarczával; szemben ült vele s nézte a dolgos kis kezeket, a piros ajkakat, a dévaj szemeket s elgondolta, mily boldog lenne ő, ha e kicsi jószagot a magáénak mondhatna. Gondolta, de nem mondta ki; különben a kis Ella nem kaczagott most, csend honolt a szobában.

A nagyasszony is megunta a munkát, letette; letette a papaszemet is s a szép öreg arcza most még több jóságot árasztott. Nézte a két fiatalt, gyönyörködött bennök; tán multjának egy egy jelenetét látja itt felujulni? . . . Lehet, de azt gondolta, mily szép, mily boldog pár lesz ezekből.

Munkája akadt a konyhán, magára maradt Ella és Kristóf Dezső. Ella letette munkáját, közelebb ült Dezsőhöz.

— Ugyan mi furja ma fejedet, hisz szavadat sem hallani s pajzanul raüt Dezső kezére. Mély lélekzetet vesz Dezső, majd meg ránéz mélyen, hosszan a kaczagó Ellára, kis keze után nyul és forró csókot nyom arra.

— Mi furja fejemet, azt kérded édes Ellám? Magam sem tudom, hidd el; de valami bánt, mintha rossz előérzetem volna, állandóan nyomja bensőm egy gondolat s magam sem tudom, mi az.

Kaczagás a felelet.

— Nevetsz édes, pedig hidd el, hogy fáj, nagyon fáj a szivem. Mintha téged kellene . . . elveszitenem, mintha tiszta egünkön felhőt látnék, mintha . . .

Nem hagyja tovább beszélni. Ráborul, szőke fejét keblére rejti s mintha oly gondolattól is félne, szorosan hozzásimul.

Kristóf Dezső pedig feledi bal előérzeteit, szive fajdalmát s felejt mindent, mi körülötte van, nem lát semmit, csak két csillogó szemet, csak egy piros ajkat És csókolja e kis szájat hevesen, tüzesen, folytonosan . . .

*

Évek multak el, gondteljes, borus évek. Vénebb lett a természet és zordabb, kegyetlenebb. Téli éjszaka van. Alszik minden és mindenki. Csak két házban nem alusznak; ott vigan vannak. Azaz, hogy vigan? Mindkettőben szól a zene, húzza a czigány. Itt vigan, ott szomoruan. Itt menyegző van, fényes, örömteli menyegző, a szép Ella menyegzője. Vigan lejtenek a párok, boldogság, jókedv sugárzik széjjel. És a szép menyasszony? Az a legvigabb; szebb, mint akkor, sokkal szebb, menyasszonyi ruhájában pompás, hizelegve veszi körül a gondtalan vendégsereg. És a czigány huzza, huzza a legvigabbat, menyasszonynak valót.

És ott? — Huzza a czigány ott is, de — keservesen. Mert a kinek ma huz, keserves kedvében van. S az Kristóf Dezső. Mind elmentek már a vendégek, csak ő maradt ott, mert ma, ma Ella menyegzője napján mulatni, eszeveszetten mulatni akar. A vendéglő személyzete almosan bámulja őt, de nem érti, csak a czigány, az érti, mert hegedüje oly keservesen, oly szivrepesztően sir.

— Huzzad czigány keservesen, legkeservesebben, huzzad hogy:

„Busan szól a kecskeméti
Öreg templom nagy harangja . . ."

És a barna legény huzza. Hej, mennyi fájdalom, mennyi banat, mennyi keserv e hangokban!

— Huzzad czigány:

„Fáj a szivem a rózsámért,
Majd megszakad bánatába' . . ."

Nem reped meg a szív? Nem, mert szenvednie kell, szenvednie tovább, végig. És Ő? Mulat, boldog menyasszony, most járja menyasszonytanczát, most simul ahhoz az idegenhez.

— Hah! keservesebben! . . .

Mily szerelmesen tekint rá! Hazug szaja ujra szerelmet esküszik, örökké tartót, — ezt czókkal. Judás csókkal pecsételi meg, boldog . . . És én? Rajtam kaczag, oh jaj . . .

Fáradtak már itt is, ott is. Halkan szól már csak a zene. Hurja szakadt már a hegedünek. A boldog menyasszonynak tündér álmai vannak, tünderek csókolgatjak álmában és ő mosolyog . . .

Kristóf Dezső . . . rekedten suttogja tovább, tovább:

„Monostori zöld erdőben
Sirva fakad a vadgalamb . . ."

Tertullián.

Szemelvények.*)

Simon biró és Anda Pál. Simon, miskolczi biró arról lett hires, hogy felesége helyett minden asszonyi munkát ő végzett. Anda Pál meg lovas kapitány volt. Mikor az 1598-iki 31-ik törvényczikkely elrendelte, hogy a tábor után járó asszonyokat zsákba varrják és vizbe dobják, Simon biró nem vihette többé magával a feleségét, hát ugy segitett a bajon, hogy a főkapitánytól minden héten hazakérezkedett. Ezért mondják a magyarok a feleségének felettébb engedő, feleségétől félő, felesége után járó emberre: *Kontyot feltevő férfi Simon biró, Anda Pál hadába való!*

*

Az ónodi katonának az átka van rajtok. Mikor az urak a tanácsból felkelnek, mind okosabbak. De mikor tanácsba gyülekeznek és nem végeznek semmit, azt szokták mondani, hogy az ónodi katonának az átka van

*) Tóth Béla „Magyar Anekdota kincs" cz. legujabb munkájából közlünk nehány Miskolczra és Borsodmegyére vonatkozó anekdotát.

rajtok. Ez az ónodi katona varőrző vitéz volt és 1630-ban valami szuplikácziót adott be a vármegyéhez. Nemes Borsod vármegye urai igen sokáig tanakodtak a dolgon, de sehogy sem tudván megegyezni, nem igazitották el az ügyet. Ekkor átkozta meg igy az ónodi katona a tanácsbelieket: *Adja Isten, hogy mindenkor gyülekezzetek és sohase végezzetek!*

*

A burgonya Magyarországon. Magyarországon a burgonyát csak a mult század közepe táján kezdték termeszteni a felső vármegyékben.

Mint mindenütt, nálunk is rossz hire kelt e hasznos növénynek. Azt rebesgették róla, hogy meghal, e ki eszik belőle. Az urak csak azért hozták az országba, hogy a szegény nép pusztuljon tőle. És igaz is, hogy a burgonya zöldje mérges. Az időben még gyakran megesett, hogy járatlanok a burgonya levelét főzték meg ételnek és betegek lettek tőle.

Az okos emberek azonban erösen buzgól kodtak a burgonyaművelés elterjedésén, felvilágositották, megoktatták a gyanakvókat, sőt még azt is megcselekedték, hogy a nép közt ingyen osztottak szét vetnivaló krumplit.

Igy báró Bujanovszky Elek lovas generális, ki felesége (Podmaniczky-leány) révén rákos-kereszturi földbirtokos volt, kétszáz mérő burgonyát osztott szét a parasztok között.

De a magyaroknak még sem kellett a krumpli. Mind az árokba hányták, a mit a bárótól kaptak. Egy borsodmngyei földbirtokos kiszedte az árokból a burgonyát és elültette saját földjén.

A termés jó volt, a földesur cselédházaiban gyakran párolgott az asztalon a szép főtt kolompér . . . A parasztok egy szép nap lopdosni kezdték az ujmódi veteményt.

— Hála Istennek, csakhogy lopják! — kiáltott a tolvajság hallatára a borsodi földesur, ki lelkes apostola volt a burgonyatenyésztésnek. Akkor már kedvelik!

*

A kövesdi Krisztus. Mondj igazat, betörik a fejed. Mező-Kövesden a nagy heti passzió-játékon egy molnár mester ábrázolta a Krisztust és békességgel tűrte, hogy legyalázzák, összeköpdössék és sárral dobálják. De mikor egy valaki ugy csúfolta, hogy *„te lisztlopó!,"* oly igen megharagudott, hogy az igazmondónak betörte a fejét. Ezért mondják a magyarok, mikor valaki megharagszik az igazságért: *Molnárrá lettél, kövesdi Krisztus vagy!*

*

István főherczeg és a borsodi nemes. Mikor István főherczeg, a „nagybajuszu Palatinus Pista" 1847 ben Borsodban járt, egy banderista nemes a vállára tette a kezét:

— István, te nádor leszel. Mi bizunk benned. De bizhatunk-e egészen?

Ezen rovatban foglaltakra felvilágositás — **nem adatik.** —

APRÓ HIRDETÉSEK.

Összegyüjtötte és a vén férjek okulására közli: — **Mikulás.** —

Fehér szegfünek. Asszonyom, ha poéta volnék, hangzatos szonettekben énekelném meg kék szemének démoni hatalmát, mely megfagyasztja a vért ereimben és őrületes dobogásba hozza a szivemet, ha Önre gondolok. — Csengő-bongó rimekbe önteném azt a csodálatos érzést, mely tegnap óta egész valómat átrezgi s melyről nem tudom, hogy pokoli kinnak, vagy tulvilági gyönyörnek mondjam-e? Elmondanám Önnek, hogy szeretem s meg vagyok arról győződve, hogy ön ezt épen oly nevetségesnek fogja találni, mint a minő magasztosnak én. Nem tudom, a hideg borzongat-e vagy láva zug végig szivemen, csak azt tudom, hogy imádom és hogy őrült vagyok. Ha nem válaszolna *„Barinkay"*-nak! . . .

Barinkaynak. Édes barátom, ön bolond. Először is én nem ismerem önt; másodszor pedig egy villamos kocsiban elejtett szegfünek a vissza nem adása még nem ad jogot önnek arra, hogy én velem ostobaságokat akarjon elhitetni. Nem akartam önnek felelni, de ki kell önt ábrándítanom. Tegyen le arról az oktalan reményről, hogy engem valaha viszont láthasson. A fehér szegfüvel nem bánom, csinálhat a akármit, de nagyon kérem önt, kiméljen ugynevezett szerelmi vallomásainak arczpiritó ömlengéseitől. Én asszony vagyok, szeretem az uramat és hű maradok hozzá. Adieu! *„Fehér szegfü."*

Fehér szegfünek. Sejtettem, hogy ön igy fog válaszolni. A kegyetlenség és szivtelenség kiri minden sorából. Asszonyom, ön vagy nagyon közönséges lelkü nő, vagy maga is védekezik az ellen az érzés ellen, mely ellen én nem tudok küzdeni. Hogy mi ad nekem jogot arra, hogy önnel ezen a hangon beszéljek? Nem az a fehér szegfü, melyet készakarva ejtett el, hanem az a kézszoritás, melylyel akaratlanul is elárulta, hogy azok a szavak, melyeket a villamos kocsiban mondottam, nem hagyták egész hidegen. Az égre kérem, ne hagyjon ebben a gyötrő bizonytalanságban, mert nem tudom, mi lesz velem. *„Barinkay."*

Barinkaynak. Eddig csak bolondnak tartottam, de most már látom, hogy önző, képzelgő és hiu emberrel van dolgom. Az elsőt még megbocsátanám, az utóbbit soha. Még csak az hiányzik, hogy kereken a szemembe mondja, hogy én szerelmes vagyok önbe. Hogy a kezét megszoritottam, az még nem bizonyit semmit. Mi, nők nagyon könnyen megszoritjuk valakinek a kezét, ha az illető nem is visel keztyüt. Ön pedig kifogástalan elegancziával öltözködik, a mi már magában is léhaságra mutat. Bocsásson meg, hogy kritizálom és kérem, hogy ne tulajdonitsa ezt valami tulságos érdeklődésnek. *„Fehér szegfü."*

Fehér szegfünek. Ön kitér az egyenes válasz elől. Nos hát én megmondom önnek azt, a mit ön el akar hallgatni, de a mit én kiolvastam soraiból. Ön csak oly őrülten szerelmes belém, mint én önbe. Minek akarja tagadni, mikor erre képtelen? Ah asszonyom, ha ön tudná, milyen boldoggá tehetne vallomásával, nem feszitene tovább is kinpadra. *„Barinkay."*

Barinkaynak. Uram! én torkig vagyok az ön sértegető megjegyzéseivel. Nem felelek többé önnek. *„Fehér szegfü."*

Fehér szegfünek. Oh édes nagyságod, ön felelni fog. Sőt most már nem is vagyok kiváncsi az ön feleletére, mert ugy is tudom, hogy szeret. Beszéljünk okosabb dologról. Irja meg, hol és mikor láthatom önt, mert azt csak belátja, hogy nem epekedhetem örökkön-örökké maga után, a nélkül, hogy valaha láttam volna. *„Barinkay."*

Barinkaynak. Nem bánom, legyen meg; találkozzunk. De csak azért, hogy személyesen megmondjam önnek, mit gondolok magáról és arról az eljárásról, melyet velem szemben követni nem átallott. Hogyan lehet valaki olyan vakmerő és . . . no, de majd élőszóval. Holnap délután 5 órakor várjon reám azon helyen, a hol a multkor a villamosr l leszállottam. Kiváncsi vagyok, vajjon tudja-e még, hol az a hely? *„Fehér szegfü."*

Fehér szegfünek. Végre! Annyi küzdés, annyi szenvedés, olyan elkeseredett élet-halál harcz után, melyet ön azért vivott, hogy el titkolja szerelmét, melyet többé nincs oka titkolnia, végre meglathattam önt ujra és ujra ajkam hoz emelhettem azt a fehér kis kezet.

Minek ismételjem irásban azt, a mit élőszóval elmondottam. — Mert nem tudom bizonyosan, hogy szavakat tudtam-e adni annak a mérhetetlen boldogságnak, mely szivemet isteni gyönyörrel átrezegte és megfosztott az eszemtől. Tudom, hogy bolond, hogy őrült voltam, de hát a szerelem mindent megbocsát, a mit szerelem vétett. Szeretlek, szeretlek és nem fogok megszünni éjjel-nappal ezt az egy, ezt a bolond, ezt a boldogitó szót susogni: szeretlek. *„Barinkay."*

Barinkaynak. Győztél! Szeretlek! A tied és csak a tied vagyok örökre. Oh, ha tudnád, milyen boldog vagyok! Szerettelek az első pillanattól kezdve, melyben a villamoson megismerkedtünk és remegve vártam leveledet. Nem akartam felelni, hideg és kegyetlen voltam, kigunyoltalak és nem vettem észre, hogy magamból üzök csufot. De te fel vetted a harczot és erősebb voltál, mint én. A tied a győzelem, az enyém a vereség és én boldog vagyok, hogy vereséget szenvedtem. — *„Fehér szegfü."*

Fehér szegfünek. Boldogságom, egyetlen szerelmem! Mit mondjak?! Hát van toll, mely boldogságomat leirni, ecset, mely lefesteni képes volna?! Nincs az az áldozat, az a vakmerőség, melyre érted képes nem volnék és az egész világgal szembe szállnék birásodért. Holnap, ugy-e szentem?! *„Barinkay."*

Barinkaynak. Kedves szentem! Megbocsátasz-e, hogy tegnap — hiába várakoztattalak?! Hisz érted tettem! Férjem, az a vén ördög, magával vitt sétálni és nem mondhattam ellen! Hanem vasárnap . . . *„Fehér szegfü."*

Fehér szegfünek. Édes egylenem! Hogy megbocsátok-e neked?! Neked, az én egész világomnak?! Hát nem te vagy az én sorsintézőm?! Megbocsátok, megbocsátok lelkem, szivem egész szent szerelmével, megbocsátok és . . . vasárnap . . . *„Barinkay."*

Barinkaynak. Alig várom azt a napot! Igen . . . vasárnap . . . akkor foglak megint viszontláthatni, akkor mondhatom el csak szemtől-szembe azon kinzó gyötrelmeket, melyeket annak a vén, kopasz bábnak, kit férjemnek nevezni vagyok kénytelen, az oldala mellett elszenvedek. Akkor . . . akkor . . . *„Fehér szegfü."*

Fehér szegfünek. Oh, mint jól esik lelkemnek a te őszinte, igaz szavad! Mily édes érzelmeket fakaszt keblemben az a reménysugár, hogy valamikor még magaménak mondhatlak, hogy neked élhetek, hogy szerelmünknek élhetünk. A sors bizonyára nem lesz kegyetlen a legaranyosabb fehérszegfüt szivből szerető — *„Barinkay"*-hoz.

Barinkaynak . . . Végre a sors megkönyörült rajtam. Nem tudtam tovább türni azt az állapotokat. Férjem vén, én meg fiatal, életerejében levő nő. Férjem mindent megtudott; nem tudom, mi uton. Kegyetlen lett hozzám. Nem tudtam tovább türni, megmondtam az igazat, megmondtam, hogy nem tudom szeretni, hogy csak téged szeretlek! . . . Válunk! . . . Érted, édes szerelmem, válunk. Elválok attól az embertől, a ki csak utjában volt a mi szerelmünkben. Vége szakad az én tantalusi kinjaimnak és egyedül csak a tied leszek! Kedves szentem! Ne irj többet! Ne várd be a vasárnapot, mert már holnap felkereslek, hogy azután mindig — közeledben, melletted, veled lehessek! Örülsz, ugy-e szentem?! No, de holnap és azután . . . örökké . . . *„Fehér szegfü."*